

JÓZEF FETTER SP. AKC.

Nabrzeże Polskie **GDYNIA — PORT** Telefon Nr. 29-87

Suszarnia i pakownia owoców oraz import
i eksport tow. spożywczych i kolonjainych

Feliks Guziewicz

Zaprzyięzony przez Izbę Przemysłowo-Handlową w Gdyni rzeczoznawca
wagi, miary i ilości towarów, Zaprzyięzony próbobiorca

GDYNIA — Tel. 10-25

TOWARZYSTWO SPEDYCYJNE

J. H. BACHMANN

Sp. z o. p.

Starowiejska 26

GDYNIA Telefony: 16-93, 16-94

Spedycja lądowa i morska Specjalność: Przeładunek bawełny

Pacoszyński Michał

przysięgły rewizor ksiąg handlowych na obwód Izby Przemysł. —
Handlowej w Gdyni, — biegły sądowy w sprawach handlowych i
sprawach księgowości spółek akcyjnych oraz instytucyj bankowych.

(Accountant — Expert-Comptable — beeid. Bücher-Revisor)

Biuro buchalteryjno-rewizyjne i organizacyjne

w **GDYNI** — ul. Antoniego Abrahama 9 — Telefon Nr. 1294

Organizacja księgowości w przedsiębiorstwach wszelkiego rodzaju

Nadzór nad księgowością

Sporządzanie i analiza bilansów

Potwierdzanie bilansów

Opracowywanie sprawozdań rocznych

Reorganizacja i racjonalizacja księgowości

Prowadzenie ksiąg w abonamencie

 Sprawy podatkowe. Księgowość przebitkowa i maszynowa. Prospekty bezpłatnie

T R E Ś Ć

WOLNY OBSZAR CELNY W GDYNI	5	Motorowice pasażerski bezpieczniejszy pod względem pożarowym od parowca	14
XV-LECIE ZWIĄZKU TOWARZYSTW KUPIEC- KICH NA POMORZU	6	Sprostowanie	14
WIADOMOŚCI Z GDYNI			
Wybory do Izby	7	WIADOMOŚCI CELNE, EKSPORTOWE I IMPORTOWE	
Konferencja w sprawach celnych	8	Kontyngent na bezcelowy wywóz pierza i pu- chu	14
Zamorskie obroty towarowe portu gdyńskie- go w październiku br.	9	Faktury przy eksporcie do Kanady	14
Praca urzędzeń przeladunkowych w porcie gdyńskim w październiku br.	10	Pośrednictwo firm czechosłowackich przy eksporcie do Niemiec	14
Nowa linja regularna	11	Terminy dostaw i warunki płatności w Fin- landji	15
Ciekawy statek w porcie gdyńskim	11	Możliwości zbytu beczek na śledzie w Austrii	15
Przywóz bawełny do portu gdyńskiego w cią- gu trzech kwartałów br.	11	Możliwości eksportu towarów polskich do Holandji	15
Oddanie placu pod budowę kościoła i domu marynarza szwedzkiego	11	Możliwości zbytu spirytusu w Marokko	15
Ruch budowlany w Gdyni w październiku br.	11	Zmiany przepisów celnych i dewizowych, za- notowane przez P. I. E. w okresie od 17 do 27 października br.	16
Obchód święta Niepodległości w Liceum Han- dlowem Izby	12	MOŻLIWOŚCI EKSPORTOWE	
WIADOMOŚCI Z PORTU GDAŃSKIEGO			
Ruch statków w porcie gdańskim w paździer- niku i za 10 miesięcy br.	12	Firmy zagraniczne, poszukujące kontaktu z eksporterami polskimi	16
WIADOMOŚCI MORSKIE			
We flocie duńskiej już zasadniczo niema unieruchomionego tonażu	12	WYSTAWY I TARGI	
Sytuacja budownictwa okrętów w Niemczech	12	Targi brytyjskie	17
Zamieranie floty żaglowej w Szwecji	12	SPRAWY TURYSTYCZNE	
Finlandja subwencjonuje swą daleką linję	13	Walne Zgromadzenie Gdyńskiego Związku Propagandy Turystycznej	17
Rozbudowa portu w Göteborgu	13	PRZEMYSŁ I HANDEL RYBNY NA WYBRZEŻU	
Rozbudowa portu w Marsylii	13	Kronika	19
Szczegóły projektu wolnego portu w Nowym Yorku	15	WYDAWNICTWA	
Rozwój ruchu w porcie Londynu	15	XV lat polskiej pracy na morzu	20
Ruch statków w Antwerpij w październiku br.	15	Rejestrowy zastaw drzewny	20
		Rocznik przemysłu w Ronbaix	20
		ODJAZDY I PRZYJAZDY STATKÓW GDYNIA— GDAŃSK	
			21

**Płaszczce — ubrania oraz
wszelkie artykuły męskie**

po¹eca w wielkim wyborze

K. TURZYŃSKI, Gdynia — ul. Świętojańska 9

TELEFON 1593

Kapelusze „Geopperta“ i „Hückla“

BIULETYN INFORMACYJNY

IZBY PRZEMYSŁOWO - HANDLOWEJ W GDYNI

BULLETIN of the Chamber of Industry and Commerce at Gdynia	BULLETIN de la Chambre d'Industrie et de Commerce de Gdynia	MITTEILUNGEN der Industrie und Handels- kammer In Gdynia
---	--	---

ROK III

GDYNIA 15 listopada 1934 r.

NR. 31

Redakcja i Administracja: Izba Przem.-Handl. w Gdyni. — Referat Prasowy, ul. Świętojańska tel. 19—28
Prenumerata: w kraju kwartalnie 3,— zł, zagranicą 5,— zł.
Konto P. K. O. Nr. 204.415. — Cennik ogłoszeń wysyła się na żądanie.

PRZEDRUK DOZWOLONY ZA PODANIEM ŹRÓDŁA

WOLNY OBSZAR CELNY W GDYNI

Miesiąc ubiegły przyniósł szereg ważnych przepisów prawnych w dziedzinie celnej. Część ich jako mających znaczenie ogólne omówiliśmy już w numerze ostatnim naszego Biuletynu. Obecnie pragniemy nieco obszerniej przedstawić sprawę Wolnego obszaru Celnego w Gdyni na tle rozporządzeń, które aczkolwiek już poprzednio wydane ostatnio uzyskały moc obowiązującą, względnie rozporządzeń nowowydanych.

Z dniem 30 października weszło w życie Rozporządzenie Prezydenta R. P. z dn. 27. 10. 1933 r. (Dz. U. R. P. Nr. 84, poz. 610) o prawie celnym; artykuł 3-ci tego Rozporządzenia służy za podstawę prawną do ustanowienia na polskim obszarze celnym wolnych obszarów celnych.

W myśl postanowienia tego artykułu wolne obszary celne ustanawia Rada Ministrów w drodze rozporządzeń. Obszar taki traktowany jest w zasadzie, pod względem celnym, jak zagranicą; pozostaje on jednak pod kontrolą celną. Towary zagraniczne, przywożone do wolnego obszaru celnego dla przechowania na tym obszarze, przeróbki lub obróbki, nie podlegają żadnym należnościom celnym. (To samo dotyczy również opłat monopolowych i podatków bezpośrednich.)

Przepisy te nie naruszają jednak obowiązujących ograniczeń w dziedzinie obrotu artykułami monopolowymi i akcyzowymi, jak również przedmiotami uzbrojenia i wyposażenia wojskowego. Dalej, na wolnym obszarze celnym mają również zastosowanie ograniczenia sanitarne, weterynaryjne oraz ograniczenia, mające na względzie bezpieczeństwo pu-

bliczne i wykonanie zobowiązań międzynarodowych.

Spożycie towarów zagranicznych dozwolone jest na terenie wolnego obszaru celnego po uiszczeniu należności celnych, przyczem w tych wypadkach towar ten podlega także ograniczeniom przywozowym, stosowanym przy przywozie towarów z zagranicy. Przepis powyższy nie dotyczy jednak towarów zagranicznych, przeznaczonych do spożycia na statkach morskich, utrzymujących żeglugę z portami zagranicznymi.

Towary krajowe, wywożone do wolnego obszaru celnego, podlegają odprawie celnej i ograniczeniom wywozowym na ogólnych zasadach stosowanych przy wywozie towarów zagranicę. Przepis ten nie ma zastosowania do towarów przeznaczonych do spożycia na tym obszarze.

Poza temi postanowieniami, artykuł 3-ci prawa celnego przewiduje, że towary przywożone z wolnego obszaru celnego do reszty polskiego obszaru celnego podlegają odprawie celnej i ograniczeniom przywozowym i przewozowym na ogólnych zasadach. Dalej, że uprawianie handlu i przemysłu, wznoszenie budowli, zamieszkiwanie na wolnym obszarze celnym oraz ruch osobowy pomiędzy wolnym obszarem a resztą polskiego obszaru celnego, może być poddany ograniczeniom, jednak Minister Skarbu w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu może przyznawać przedsiębiorstwom, zajmującym się w wolnym obszarze celnym przeróbką lub obróbką towarów, ulgi pod względem postępowania celnego i należności celnych.

Wyżej wymienzone zasady prowadzone na wolnym obszarze celnym jedynie na podstawie zezwolenia władz portowych w porozumieniu z władzami celnymi, przyczem obowiązane są one do prowadzenia dla wszystkich przechowywanych towarów specjalnych ksiąg skladowych.

Wydanej w tym celu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 19 października br. (Dz. U. R. P. Nr. 92, poz. 825) obejmuje on basen im. Ministra Kwiatkowskiego oraz Nabrzeża: Stanów Zjednoczonych, Czesko-słowackie, Rumuńskie i Jugosłowiańskie tegoż basenu wraz z terenami przylegającymi do wymienionych nabrzeży, oddzielenymi od strony lądu specjalnym ogrodzeniem.

Rozporządzeniem Ministrów Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Spraw Wewnętrznych z dnia 25 października br. (Dz. U. R. P. Nr. 97, poz. 888) określone zostały warunki, na jakich powstawać mogą na terenie wolnych obszarów celnych zakłady przemysłowe, handlowe itp. I tak: Zakłady przemysłowe i handlowe mogą być tworzone na odnośnych obszarach tylko na podstawie zezwolenia władz portowych w porozumieniu z władzami celnymi i na warunkach w tem zezwoleniu wymienionych. Osoby lub firmy, które otrzymały zezwolenie na prowadzenie zakładu przemysłowego lub handlowego w wolnym obszarze celnym obowiązane są prowadzić księgi towarowe, które umożliwiałyby władzom portowym i skarbowym sprawdzenie w każdym czasie ilości towarów, sprowadzonych do danego zakładu.

Handel detaliczny w wolnym obszarze celnym jest wzbroniony, z wyjątkiem detalicznego handlu, prowadzonego przez zakłady spożywcze i przedsiębiorstwa zaopatrywania statków. Władzom celnym przysługuje jednak prawo udzielenia zezwolenia na handel detaliczny na tym obszarze jednakże tylko na krótki okres czasu.

Prywatne składy dla przechowywania towarów mogą być, tak samo jak zakłady prze-

mysłowe i handlowe, zakładane na wolnym obszarze celnym jedynie na podstawie zezwolenia władz portowych w porozumieniu z władzami celnymi, przyczem obowiązane są one do prowadzenia dla wszystkich przechowywanych towarów specjalnych ksiąg skladowych.

Sprzedaż artykułów spożywczych dla spożycia na wolnym obszarze celnym może się odbywać jedynie w zakładach, które otrzymały na to specjalną koncesję i na warunkach w tej koncesji wymienionych, przyczem zakłady te pozostają pod kontrolą władz celnych i obowiązane są do prowadzenia specjalnych ksiąg kontrolnych.

Również tworzenie firm shiphandler-skich i wznoszenie budowli na terenie wolnego obszaru celnego może nastąpić jedynie po otrzymaniu na to zezwolenia władz portowych. W pierwszym wypadku zezwolenie takie może być wydane jedynie w porozumieniu z władzami celnymi.

Widzimy więc, że zasady organizacji wolnego obszaru celnego w Gdyni i przepisy, regulujące pracę w jego obrębie, ujęte zostały w sposób szczegółowy i wszechstronny. O ich wpływie na kształtowanie się dalszych prac portu i praktycznym działaniu zdecydować będą wymogi życiowe. Pod tym względem mamy przy tej sposobności do zanotowania jeszcze jedno rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 27 października w sprawie nadania urzędowi celnemu w Gdyni niektórych uprawnień okręgowych władz celnych II instancji oraz częściowego wyłączenia tego urzędu z pod właściwości Dyrekcji Ceł w Poznaniu.

Rozporządzenie to, jako idące po linii niejednokrotnie wyrażanych postulatów gospodarczych sfer portowych, ma na celu uelastycznienie działalności miejscowych władz celnych i z tego względu stanowi niewątpliwie postęp w kierunku zdrowych wymogów życiowych tak skomplikowanego i delikatnego organizmu gospodarczego, jakim jest port morski, zwłaszcza w początkowym stadium organizacji i rozwoju.

XV-LECIE ZWIĄZKU TOWARZYSTW KUPIECKICH NA POMORZU

W dniu 2 grudnia obchodzić będzie Związek Towarzystw Kupieckich na Pomorzu 15-lecie swego istnienia.

W związku z tą uroczystością podczas odbytego w dniu 8 listopada w Grudziądzu Zebrania Plenarnego Zarządu Głównego Związku ustalony został następujący program:

Godz. 9,45.

Uroczysta Msza św. w Kościele Najśw. Panny Marji (ul. Moniuszki — w pobliżu

dworca) — dawniejszym gmachu „Bazaru“, gdzie w roku 1919 został założony Związek Tow. Kupieckich na Pomorzu.

Godz. 11,00.

Śniadanie „à la fourchette“, wydane przez Towarzystwo Kupców Samodzielnych w Grudziądzu na Ratuszu — w historycznej sali Magistratu. Rolę gospodyń przejmują panie, uproszone przez tenże Zarząd.

Po śniadaniu wspólna fotografia przed Ratuszem.

Godz. 13,00.

UROCZYSTA AKADEMJA w sali Rady Miejskiej.

1. Przemówienie powitalne — Prezes Towarzystwa Kupców Samodzielnych w Grudziądzu p. Paweł Witkowski;
2. Zagajenie akademji oraz przemówienie uroczystościowe — Prezesa Związku p. Tadeusza Marchlewskiego;
3. Zarys historyczny Związku — Sekretarz Związku p. Adam Korzeniowski;
4. Nadanie „Odznaki Związkowej” zasłużonym członkom Towarzystw Związkowych (nieobecny na ręce delegatów);
5. Referaty:
 - a) Dyrektora Związku Towarzystw Kupieckich w Poznaniu p. Brunona Sikorskiego p. t. „Podstawy zmian strukturalnych naszego życia gospodarczego”
 - i b) Dyrektora Związku Towarzystw Kupieckich na Pomorzu p. Jerzego Radojewskiego p. t. „Dostosowanie form organizacyjnych Związku do wymogów nowej Ustawy o prawie przemysłowem”.

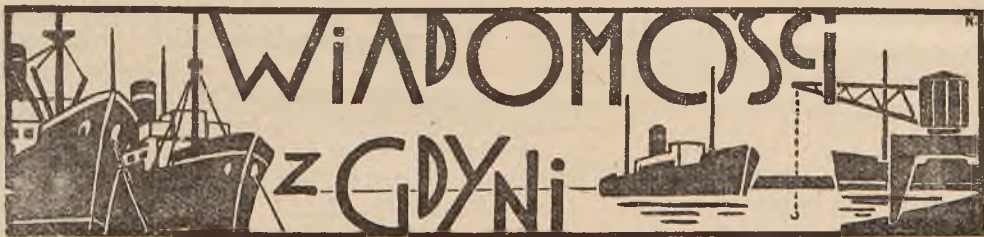
Po przerwie o godz. 15-tej odbyć się ma Walne Roczne Zebranie Delegatów w sali Rady Miejskiej z porządkiem obrad, zawierają-

cym sprawozdanie z działalności Związku za rok 1933/34, zatwierdzenie budżetu na rok 1934/35 i wybory władz Związku. Następnie o godz. 18-tej odbędzie się Nadzwyczajne Walne Zebranie Delegatów dla wyboru Radców do Izby Przemysłowo - Handlowej w Gdyni. Wreszcie na zakończenie w sali Królewskiego Dworu o godz. 21-ej Zarząd Główny Związku wyda „Czarną Kawę”.

Na zebraniu Plenarnem Zarządu prezes Związku p. Tadeusz Marchlewski upoważniony został do zaproszenia na uroczystość jubileuszową przedstawicieli władz państwowych w osobach Pana Ministra Przemysłu i Handlu, Pana Wojewody Pomorskiego, Ks. Biskupa Okoniewskiego i innych.

Obchód Jubileuszu Związku przyczyni się niewątpliwie do dania wyrazu uznania dla jego prac i podkreślenia jego wagi dla organizacji życia gospodarczego na Pomorzu w kierunku skupienia w swem łonie istniejących organizacji kupieckich i tworzenia związków branżowych.

Zywość Związku i spoistość jego organizacji potwierdzona została w sposób dobitny podczas zakończonej dopiero co akcji wyborczej na Radców do naszej Izby, gdy listy kandydatów do sekcji handlowej zaopatrzone zostały dzięki sprężystej działalności Towarzystw Związkowych w najkrótszym czasie w blisko 2000 podpisów, co w swoim wyniku, dzięki zgłoszeniu jednej listy uczyniło zbęd-
nem głosowanie.

WYBORY DO IZBY

W dniu 8 bm. P. Minister Przemysłu i Handlu wydał rozporządzenie, opublikowane w Monitorze Polskim z dnia 12 listopada Nr. 260 poz. 348, wyznaczające zrzeszenia gospodarcze, które wybrać mają ze swego grona Radców do naszej Izby.

Wybierają w sekcji przemysłowej: Związek Cegielń w obwodzie Dolnej Wisły — 1, Zjednoczenie Młynów Handlowych Poznańskiego i Pomorza — 1, Związek Właścicieli Tartaków na Pomorzu — 1, Związek Właścicieli Tartaków i Kupców Drzewnych w Bydgoszczy — 1, Polski Związek Przemysłowców Metalowych — 1, Związek Przemysłu Chemicznego — 1, Związek Zachodnio-Polski Przemysłu Cukrowego w Poznaniu — 2, Polski Związek Eksporterów Bekonu — 1, Związek Polskich Olejarni — 1, Związek

Przemysłu Konfekcyjnego — 1, Polski Związek Przedsiębiorców Elektrotechnicznych — 1, razem 12 Radców.

W sekcji handlowej: Związek Towarzystw Kupieckich na Pomorzu — 6, Towarzystwo Kupców w Bydgoszczy — 2, Związek Spółek Zarobkowych — 1, Związek Banków — 1, Związek Kupców Trzody i Bydła — 1, Towarzystwo Restauratorów i Właścicieli Hotelów na Pomorzu — 1, razem 12 Radców.

W sekcji żeglugowo - portowej: Związek Armatorów Polskich — 1, Polski Związek Maklerów Okrętowych — 2, Związek Gdynskich Ekspedytorów Portowych — 2, Związek Przedstawicieli Koncernów Węglowych w Gdyni — 1, razem 6 Radców.

W okresie od 26 listopada do 4 grudnia wszystkie te Zrzeszenia odbędą nadzwyczajne walne zgromadzenia dla dokonania wyborów. Zgromadzeniom Zrzeszeń, mających

siedzibę w Warszawie i Toruniu przewodniczyć będzie Komisarz Wyborczy Naczelnik Wydziału Przemysłowego Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego inż. Celichowski, mających siedzibę w Bydgoszczy i Poznaniu wiceprezes Izby naszej Dr. Władysław Smoleń, zaś w Grudziądzu i Gdyni Mgr. Praw Henryk Krupski, dyrektor Izby, obaj w charakterze Komisarzy, jako członkowie Głównej Komisji Wyborczej.

KONFERENCJA W SPRAWACH CELNYCH

Dn. 8. bm. odbyła się w Izbie konferencja sfer gospodarczych gdyńskich z delegatem Ministerstwa Skarbu p. Inspektorem Ruszkowskim i Naczelnikiem Urzędu Celnego w Gdyni p. Fałatowiczem w sprawie stosowania przepisów nowego prawa celnego i przepisów wykonawczych do tegoż prawa, obowiązujących od dnia 30 października br.

Podczas dyskusji wskazano w szczególności na trudności, jakie wynikają z postanowień § 161 przepisów wykonawczych do prawa celnego, nakazujących aby po dokonaniu rewizji na statkach polskich, urzędnicy celni nakładali zamknięcia celne na skrytki i włazy, w których znajdują się prowizje okrętowe.

Dalej podkreślono trudności, przy wykonywaniu przepisów w związku z przedstawianiem urzędowi celnemu dodatkowych kopij konosamentów przy odprawach celnych względnie przy przekazywaniu towarów tranzytem.

Poruszono również kwestję ułatwienia przewozu towarów z portu gdyńskiego do portu w Gdańsku, a szczególnie z wolnocłowej strefy w Gdyni do wolnocłowej strefy w Gdańsku.

Wkońcu omówiono przepisy w odniesieniu do magazynów i składów celnych.

Niektóre szczegóły, w odniesieniu do powyższych kwestyj, zostały od razu przez delegata Min. Skarbu wyjaśnione, inne natomiast zostaną po przedstawieniu odpowiednio umotywowanych wniosków przedłożone Min. Skarbu do rozpatrzenia.

ZAMORSKIE OBROTY TOWAROWE PORTU GDYŃSKIEGO W PAŹDZIERNIKU 1934 R.

Ogólne obroty towarowe zamorskie w październiku br. osiągnęły liczbę 627.804,9 t. wobec 639.959,7 t. we wrześniu rb. oraz 611.632,3 t. w październiku 1933 r.

Obroty październikowe utrzymują się nadal na poziomie miesięcy poprzednich. Są one zaledwie o 12.154,8 t. (ca 2%) niższe od obrotów wrześniowych rb. i o 27.473,6 t. (4,2%) niższe od dotychczas rekordowych obrotów w sierpniu br. (655.277,6 t.).

Na uzyskanie tej poważnej liczby obrotu ogólnego przypada na przywóz 65.118 t. (wrzesień br. 87.444,7 t. i październik 1933 r. — 101.251,3 t.) oraz na wywóz 562.686,9 t. (wrzesień br. — 522.515 t. i październik 1933 r. — 510.381 t.)

Obroty październikowe dały nieoczekiwane pewne zmniejszenie przywozu. Trudno dziś orzec, czy spadek ten ma charakter czysto konjunkturalny, czy też wywołany został na skutek przyczyn, wymagających specjalnego zwrócenia uwagi na to zjawisko. Wyjaśnienie tego zapewne dadzą już obroty listopadowe. Wywóz uległ nieznacznemu zwiększeniu li tylko na skutek poważnego wzrostu wywozu węgla eksportowego (zob. analiza szczegółowa). Szereg pozostałych pozycyj wywozu wykazał w miesiącu sprawozdawczym naogół spadek.

Import w miesiącu sprawozdawczym jest mniejszy o 22.326,7 t. (25,5%) od importu wrześniowego i o 36.133,3 t. (ca 36%) mniejszy od importu w październiku 1933 r.

Pewną baczniejszą uwagę musi zwrócić spadek importu w miesiącu sprawozdawczym w porównaniu z importem ubiegłego miesiąca. Spadek natomiast importu w październiku br. w porównaniu z październikiem 1933 r. jest zjawiskiem zupełnie uzasadnionem. Uzyskanie w październiku 1933 r. dotychczas rekordowej liczby importu spowodowane było przede wszystkim okresem wzmożonego wykorzystywania niższych stawek celnych przed wejściem w życie w dn. 11. 10. 1933 r. nowej taryfy celnej.

Ten spadek importu w miesiącu sprawozdawczym (65.118 t.) wywołały przede wszystkim pozycje: fosforyty — brak w październiku (12.622 t.), żuźle Thomasa — brak w październiku (7.802 t.), nasiona oleiste różne — 5.770 t. (9.680 t.), żywica — 282 t. (802 t.), kauczuk — 439 t. (481 t.), tłuszcze i oleje roślinne — 199 t. (367 t.), asfalt — 6 t. (232 t.), rudy żelazne — 2.174 t. (2.301 t.), piryty — 6.810 t. (9.485 t.), złom żelazny — 18.880 t. (22.435 t.).

Eliminując czynnik sezonowości w pośród artykułów takich, jak fosforyty, czy też żuźle Thomasa, należałoby szczególniejszą uwagę zwrócić na poważny spadek importu złomu w porównaniu nie tylko z miesiącem ubiegłym, ale październikiem 1933 r. (import złomu w październiku 1933 r. — 44.502 t. wobec 18.880 t. w październiku 1934 r.)

Do towarów, których przywóz zwiększył się w miesiącu sprawozdawczym należą: owoce świeże — 1.360 t. (1.101 t.), owoce suszone — 491 t. (19 t.), orzechy i migdały — 119 t. (10 t.), korzenie — 165 t. (157 t.), kawa, kakao i herbata — 1.168 t. (728 t.), napoje alkoholowe pr. wina — 209 t. (5 t.), tłuszcze zwierzęce surowe — 1.430 t. (713 t.), skóry — 2.845 t. (2.351 t.), garbniki — 2.713 t. (489 t.), miedź — 765 t. (622 t.), wyroby żelazne i stalowe — 618 t. (185 t.), celuloza — 679 t. (189 t.), papa

tektura i papier — 418 t. (155 t.), bawełna i odpadki — 6.853 t. (5.000 t.), juta — 1.122 t. (905 t.), len i konopie, sızal i td. — 135 t. (41 t.), oraz wełna i odpadki — 925 t. (614 t.)

Eksport w miesiącu sprawozdawczym wyniósł 562.686,9 t. (we wrześniu r. b. — 552.515 t. i październiku 1933 r. — 510.381 t.) Jest on większy o 1,9% od obrotów wrześniowych r. b.

Wzrost ten eksportu wywołany został przede wszystkim przez: *węgiel eksportowy* — 482.625 t. (we wrześniu r. b. — 454.596 t. i październiku 1933 r. — 438.304 t.), ziemniaki — 1.613 t. (we wrześniu r. b. brak), 1-y ładunek w r. b. zboża (żyto) — 210 t. (we wrześniu r. b. brak), ryż — 154 t. (we wrześniu brak), bekony — 1.796 t. (1.521 t.), wędliny — 171 t. (138 t.), ptactwo bite — 248 t. (146 t.), makuchy — 1.515 t. (1.332 t.), wyroby żelazne i stalowe — 3.396 t. (2.430 t.), cynk — 1.163 t. (722 t.), blacha cynkowa — 556 t. (326 t.), celuloza — 1.283 t. (276 t.)

Szereg pozostałych pozycji wywozu wykazał spadek: cukier — 2.069 t. (4.402 t.), sól — 203 t. (275 t.), masła — brak (158 t.), jaja — 1.311 (1.790 t.), skóry — 59 t. (72 t.), deski iłaty — 11.322 t. (13.781 t.), bale i słupy — brak (18 t.), wyroby z drzewa — 228 t. (549 t.), meble gięte — 263 t. (293 t.), wyroby koszykarskie — 27 t. (70 t.), węgiel bunkrowy 13.363 t. (19.080 t.), koks 20.402 t. (25.662 t.), nawozy azotowe — 2.910 t. (3.300 t.), soda — 810 t. (1.468 t.), karbid — 153 t. (302 t.), biel cynkowa — 182 t. (208 t.), szyny kolejowe — 2.356 t. (6.454 t.), metale różne — 4.514 t. (4.631 t.), rury żeliwne — 1.266 t. (1.417 t.), oraz papa, tektura i papier — 105 t. (644 t.)

Na wywozie podkreślić należy ukazanie się dawno niewidzianych pozycji zboża i ziemniaków.

Zamorskie obroty towarowe w miesiącu sprawozdawczym oraz w okresach: styczeń — październik 1934 r. i styczeń — październik 1933 r. szczegółowo ilustruje następujące zestawienie:

Import (w tonach)

ARTYKUŁ	1954 r.		1955 r.	
	październik 1954 r.	styczeń—październik	styczeń—październik	październik
Ryż surowy	15	44.815	53.765	
owoce świeże	1.560	17.864	18.299	
owoce suszone	491	3.712	3.358	
orzechy i migdały	119	444	970	
korzenie	165	941	620	
kawa, kakao i herbata	1.168	8.286	14.199	
tytoń	150	5.354	4.445	
napoje alkoholowe	209	519	548	
śledzie	3.258	17.888	14.791	
fosforyty	—	45.491	22.552	
żuźle Thomasa	—	40.909	44.997	
sadze	51	558	910	
tluszcze zwierzęce sur.	1.430	10.591	8.855	
skóry	2.845	25.492	12.095	

ARTYKUŁ	1954 r.		1955 r.	
	październik 1954 r.	styczeń—październik	styczeń—październik	październik
nasiona oleiste różne	5.770	70.994	58.677	
oleje	159	1.169	1.455	
żywica	282	5.697	4.010	
kauczuk	459	7.452	2.692	
wyroby gumowe	25	698	527	
tluszcze i oleje roślin.	199	2.779	1.150	
asfalt	6	1.515	1.744	
garbniki	2.715	11.155	7.969	
farby	50	221	407	
rudy żelazne	2.174	21.268	25.574	
piryty	6.810	51.259	54.515	
złom żelazny	18.880	254.679	269.257	
miedź	765	7.776	5.032	
cyna	10	146	107	
cynk	—	157	21	
metale różne	192	5.505	1.067	
wyroby żelazne i stalowe	618	2.426	1.555	
maszyny, apar. i części	88	1.914	900	
samochody i motocykle	28	566	564	
szmaty	400	5.695	2.590	
celuloza	679	5.885	5.117	
papa, tektura i papier	418	8.172	6.496	
bawełna i odpadki	6.855	68.561	61.698 ¹⁾	
juta	1.122	9.706	9.358	
len, konopie, sızal itd.	155	1.068	1.985	
wełna i odpadki	925	15.956	12.680 ²⁾	
różne	4.219	28.057	14.076	
Razem	65.118	806.850	708.255	

Eksport (w tonach)

ARTYKUŁ	1954 r.		1955 r.	
	październik 1954 r.	styczeń—październik	styczeń—październik	październik
Zboże (żyto)	210	210	—	
ryż	154	2.176	2.502	
mąka ryżowa i pastewna	640	4.957	5.728	
ziemniaki	1.615	1.615	425	
cukier	2.069	76.997	80.646	
napoje alkoholowe	2	165	1.595	
sól	205	1.854	5.208	
bekony	1.796	20.044	55.418	
wędliny	171	2.196	3.874	
ptactwo bite	248	1.067	584	
masło	—	2.665	26	
jaja	1.311	14.810	10.082	
makuchy	1.515	19.418	11.665	
melasa	—	8.750	12	
kości i mączka kostna	—	21	864	
skóry	59	599	654	
deski iłaty	11.322	179.327	211.801	
bale i słupy	—	4.272	10.369	
wyroby z drzewa	258	4.615	961	
klepki	47	820	818	
dykty	550	5.478	1.769	
meble gięte	263	2.202	1.167	
wyroby koszykarskie	27	555	202	
węgiel eksportowy	482.625	4.188.022	5.570.569	
węgiel bunkrowy	15.363	161.575	150.575	

1) 61.698 t. wynosi w 1955 r. ilość bawełny bez odpadków, z odpadkami wyniesie — 62.252 t.

2) 12.680 t. wynosi w 1955 r. ilość wełny bez odpadków, z odpadkami wyniesie — 12.822 t.

ARTYKUŁ	październik	1954 r. styczeń— październik	1953 r. styczeń— październik
	1954 r.	październik	październik
brykiety	—	250	100
koks	20.402	153.008	45.424
materiały pędne	—	—	8.480
sól potasowa	—	51	4.606
nawozy azotowe	2.910	19.614	16.123
saletra	—	1.655	1.070
soda	810	6.949	1.852
karbid	153	1.115	815
salmiak	51	254	68
bisulfat sodu	—	1.225	290
biel cynkowa	182	1.908	788
szyny kolejowe	2.356	36.323	22.625
metale różne	4.514	11.820	17
rury żeliwne	1.266	6.507	1.509
żelazo surowe	—	92	2.046
wyroby żelazne i stal.	3.596	18.762	790
cynk	1.163	6.974	8.561
blacha cynkowa	556	3.321	958
ruda manganowa	—	4.107	—
celuloza	1.283	5.795	2.576
papa, tektura i papier	105	11.595	6.826
bawelna	64	551	400
materiały i wyr. włókniste	521	4.555	2.488
różne	4.553	26.367	10.587
Razem	562.687	5.027.302	4.239.487

Japonja	1	5.405	—	—
Litwa	1	585	1	585
Łotwa	3	4.727	5	6.826
Niemcy	65	49.205	65	47.260
Norwegja	35	18.669	35	25.424
Stany Zjedn. Am. P.	5	15.625	6	18.795
Szwecja	109	76.616	110	77.756
Węgry	1	2.468	1	2.468
Włochy	7	25.861	7	25.648
Z. S. R. R.	2	5.131	2	5.131
Razem	380	358.503	391	376.268

Kolejność bander w miesiącu październiku rb. ukształtowała się następująco: pierwsze miejsce zajęła bandera szwedzka, drugie — niemiecka, trzecie — polska, czwarte — duńska, piąte — angielska, szóste — finlandzka, siódme — włoska, ósme — norweska, dziewiąte — amerykańska itd.

W miesiącu sprawozdawczym pewnemu niekorzystnemu przegrupowaniu uległa bandera norweska na korzyść bandery polskiej z 3-go miejsca (we wrześniu) na 8-me miejsce (w październiku), która zajęła jej dawne 3-ie miejsce; bandera duńska z 6-go miejsca we wrześniu na 4-e miejsce w październiku; bandera angielska z 7-go miejsca we wrześniu na 5-e miejsce w październiku; bandera finlandzka z 9-go miejsca we wrześniu na 6-e miejsce w październiku.

Pozostałe bandery bez poważniejszych zmian. Reprezentowane były bandery podobnie, jak we wrześniu 19-tu państw.

Ruch pasażerów uległ pewnemu zwiększeniu. Przyjechało w październiku 382 osoby wobec 191 osób we wrześniu. Wyjechało 456 osób wobec 323 osób we wrześniu. Wśród osób, które przyjechały w październiku było: 45 osób z Anglii, 4 — z Argentyny, 3 — z Brazylii, 34 — z Danji, 2 — z Estonji, 2 — z Finlandji, 18 — z Holandji, 5 — z Litwy, 267 — ze Stanów Zjedn. Am. P., 2 — z Szwecji. Wśród osób, które wyjechały w miesiącu sprawozdawczym było: 61 osób do Anglii, 2 — do Danji, 8 — do Estonji i 385 — do Stanów Zjednoczonych Ameryki P.

PRACA URZĄDZEŃ PRZEŁADUNKOWYCH W PORCIE W PAŹDZIERNIKU B. R.

W miesiącu sprawozdawczym przepracowano godzin 8.554 min. 35 z zużyciem prądu 59.660 KW/h i przeładowano 166.754 t. towarów masowych i drobnicowych z czego przypada na poszczególne grupy:

Procentowe wykorzystanie dźwigów bramowych, mostowych i półportalowych wyraża się liczbą 94,3). W tymże miesiącu sprawozdawczym w roku 1933 wykorzystanie dźwigów wyraża się liczbą 108,3% czyli w miesiącu sprawozdawczym spadło o 14%.

Z wykonywanych obecnie nowych dźwigów dla portu: przez Hutę Zgoda odebrano

Ruch statków w miesiącu sprawozdawczym wykazuje pewien nieznaczny spadek tonażu jedynie na przyjsciu. Zawinęło do portu w październiku 380 statków o pojemności 358.503 n. r. t., wobec 376 statków o pojemności 365.142 n. r. t., we wrześniu rb. i 392 statków o pojemności 314.961 n. r. t. w październiku 1933 r. Wyszło natomiast 391 statków o pojemności 376.268 n. r. t. wobec 367 statków o pojemn. 342.122 n. r. t. we wrześniu rb. i 385 statków o pojemności 318.475 n. r. t. w październiku 1933 r. W porównaniu z poprzednim miesiącem ruch statków z wyjątkiem tonażu statków wejściowych wykazał wzrost tak ilości, jak i pojemności statków. Średni tonaż statku, zawijającego do Gdyni w październiku zmniejszył się z 971,1 n. r. t. (we wrześniu) na 943,4 n. r. t. (w październiku).

Średnia ilość statków, przebywających jednocześnie w porcie wyniosła 39 statków (we wrześniu 43) oraz średni postój statku — 63,7 godzin wobec 70,4 godz. we wrześniu rb.

Ruch statków w październiku br. ilustruje szczegółowo następujące zestawienie:

bandera	Przyszło		Wyszło	
	ilość	nrt.	ilość	nrt.
Polska	36	57.592	35	56.600
W. M. Gdańsk	4	3.895	4	3.895
Anglja	18	33.491	18	33.274
Danja	33	36.123	50	34.369
Estonja	6	2.462	6	2.462
Finlandja	23	26.884	25	28.162
Francja	1	814	1	814
Grecja	4	8.665	8	20.055
Holandja	10	6.487	12	6.746

ostatnie 2 dźwigi po miesięcznej próbnej pracy; przez Warszawską Sp. Akc. Budowy Parowozów wykonano 2 dźwigi i po przeprowadzonych próbach oddano do pracy próbnej na okres miesięczny; przez f-mę K. Rudzki na nab. St. Zjednoczonych wykonano całkowicie resztę, to jest dwa dźwigi, wykonano ich próbę i dopuszczono do pracy próbnej.

NOWA LINJA REGULARNA GDYNIA—AUSTRALJA.

W dniu 14. bm. odpłynął z Gdyni pierwszy statek nowej linii regularnej, łączącej Gdynię z portami Australji: Adelaide, Melbourne, Sydney, Newcastle, Brisbane.

Na linii tej kursować będą statki angielskiego Towarzystwa Okrętowego Alfred Holt & Co, raz na miesiąc. Na najbliższy okres czasu odjazdu statków w Gdyni przewidziane są w następujących dniach:

„Adrastus“ w dniu 14. 12. 1934 r.

„Euryades“ w dniu 14. I. 1935 r.

„Glaucus“ w dniu 15. II. 1935 r.

Prócz wyżej wymienionych portów statki nowej linii w razie otrzymania dostatecznych ładunków zawijać będą również do innych portów australijskich.

Przedstawicielem powyższej linii Gdynia—Australja jest Polska Agencja Morska.

CIEKAWY STATEK W PORCIE GDYŃSKIM.

Zawinął do portu gdyńskiego nowy szwedzki statek motorowy „Vasaland“, należący do towarzystwa Svenska Orient Line, która to linja utrzymuje bezpośrednią komunikację między Gdynią a portami Bliskiego Wschodu. Motorowiec „Vasaland“, wybudow. na stoczni Eriksbergs w Goeteborgu oddany został do eksploatacji w sierpniu b. r., a na początku września odbył pierwszą podróż do portów Grecji, Turcji, Palestyny, Egiptu i Syrii. Podczas 1-go rejsu na „Vasaland“ odbył swą podróż oficjalną szwedzki następca tronu z małżonką i córką księżniczką Ingrid. „Vasaland“ ma pojemność 4.770 t. r. n., długość statku wynosi 111 m, szerokość 14,83 m, zagłębienie 22,6 stóp, ma 5 luk plus 1 lukę chłodnię. Ogólna pojemność ładowni wynosi 314.180 stóp³, w tem 3.380 stóp³ chłodni. „Vasaland“ jest zaopatrzony w 2 dwutaktowe motory Diesla typu DM 645 o sile 3.700 PH przy 105 obrotach na minutę, zużycie paliwa wynosi 12 t. na 24 godz. „Vasaland“ przywiózł do Gdyni 900 t. ładunku, w tem 500 ton bawełny egipskiej, resztę owoców suszonych i ziarna sezamowego. Po dokonaniu wyładunku, mot. „Vasaland“ odpłynął do Helsingforsu dla zabrania tam towarów na Bliski Wschód.

PRZYWÓZ BAWELNY PRZEZ PORT GDYŃSKI ZA TRZY KWARTAŁY BIEŻĄCEGO ROKU.

Przywóz bawełny do portu gdyńskiego za 3 kwartały rb. wyniósł 60.358 ton. W tem bez-

pośrednio z krajów produkcji 40.959 ton. Między innymi ze Stanów Zjednoczonych A. P. sprowadziliśmy 33.670 ton, z Egiptu 5.777 ton oraz z Z. S. R. R. 1.511 ton.

Z przeładunkiem przez porty zachodniej Europy nadeszło do Gdyni 19.379 t. bawełny, a w tem 9.420 ton z Bremy, 6.608 ton z Hamburga, 1.000 ton z Kopenhagi, 1.408 z Rotterdamu, 246 ton z Amsterdamu, 100 ton z Antwerpji, 158 ton z Malmoe, 393 tony z Londynu, oraz 112 ton z Hull.

ODDANIE PLACU POD BUDOWĘ KOŚCIOŁA I DOMU MARYNARZA SZWEDZKIEGO.

Dnia 12 listopada rb. dyrektor Urzędu Morskiego p. inż. St. Łęgowski złożył oficjalną wizytę generalnemu konsulowi Królestwa Szwecji w Gdyni, p. inż. Napoleonowi Korzonowi i zawiadomił go w imieniu Pana Ministra Przemysłu i Handlu, że Skarb Państwa bezpłatnie przekazuje teren przy ul. Mickiewicza na rzecz Zarządu Opieki nad Marynarzami Kościoła Szwedzkiego.

RUCH BUDOWLANY W GDYNI W PAŹ- DZIERNIKU 1934 R.

Według informacji otrzymanych z Referatu Statystycznego ruch budowlany w Gdyni w miesiącu październiku przedstawia się następująco:

Komisarjat Rządu wydał *zezwoleń na budowę* 34, gdy we wrześniu wydano pozwoleń na budowę 24, a w październiku roku ubiegłego wydano zezwoleń na budowę 57.

W okresie października *rozpoczęto budowoli* 23, gdy we wrześniu rozpoczęto budynków 24, a w październiku 1933 roku — 57. Wszystkie rozpoczęte budynki noszą charakter stałych. Prowizorycznych budynków nie rozpoczęto. Z ogólnej liczby budynków rozpoczęto 20 mieszkalnych i 3 przemysłowe. Z budynków mieszkalnych 19 będzie murowanych, 1 drewniany; z przemysłowych 2 drewniane, 1 murowany. Kubatura budynków rozpoczętych wynosić ma 42.630 m³, z tego na budynki mieszkalne przypada 42.075 m³. W rozpoczętych domach będzie 101 mieszkań o 294 izbach mieszkalnych. Izb niemieszkalnych ma być 100. Według złożonych w Komisarjacie Rządu kosztorysów, koszt budowy wyniesić ma 1.200.800 złotych, co dla budynków mieszkalnych murowanych wytwarza przeciętną cenę 28 złotych na 1 m³.

W tymże okresie *zakończono budynków* 21, gdy we wrześniu zakończono budynków 9, a w październiku 1933 roku — 52. Z pośród zakończonych budynków wszystkie są stałe, mieszkalne, murowane. Ogólna kubatura wyraża się liczbą 21.498 m³. Ogółem oddano do użytku 47 mieszkań o 161 izbach mieszkalnych i 76 izbach niemieszkalnych. Koszt budowy według kosztorysów wynosił 574.700 złotych, to jest po 26 złotych przeciętnie za 1 m³.

OBCHÓD ŚWIĘTA NIEPODLEGŁOŚCI W LICEUM HANDLOWEM IZBY.

W dn. 10. bm. w Liceum Handlowem Izby naszej odbył się obchód Święta Niepodległości oraz Uroczyste otwarcie Liceum. Uroczystości te, na program których złożył się szereg przemówień okolicznościowych oraz produkcji wokalnie - muzycznych, zaszczyteli swą obecnością Prezes Izby inż. Napoleon

Korzón, Prezes Sądu Okręgowego w Gdyni p. Parczewski, przedstawiciel Komisarjatu Rządu m. Gdyni p. Naczelnik Karwowski, wicedyrektorzy Izby pp. M. Cieśliński, J. Kawczyński i inni. Po części oficjalnej obchodu odbyła się zabawa towarzyska, w której wzięli udział wychowankowie Liceum i liczni goście.

Wiadomości z portu gdańskiego

RUCH STATKÓW W PORCIE GDAŃSKIM W PAŹDZIERNIKU B. R.

W ciągu października zawinęło do portu gdańskiego 377 statków o łącznej pojemności 257.260 t. r. n., opuściło zaś porć 405 statków o pojemności 284.842 t. r. n. Z pośród statków, które zawinęły do portu było 142 o pojemności 95.075 t. r. n. z ładunkiem, opuściło port z ładunkiem 363 statki o łącznej pojemności 264.060 t. r. n.

Według przynależności państwowej i tonażu podział statków na wejściu był następujący: Niemcy — 58.746 t. r. n., Szwecja — 42.436 t. r. n., Danja — 35.106 t. r. n., Norwegja — 20.622 t. r. n., Polska — 18.853 t. r. n., Grecja — 18.782 t. r. n., Anglja — 18.733 t. r. n., Finlandja — 12.553 t. r. n., Francja —

11.469 t. r. n., Holandja — 8.806 t. r. n., Jugosławja — 5.054 t. r. n., Włochy — 2.228 t. r. n., Lotwa — 1.293 t. r. n., W. M. Gdańsk — 1.268 t. r. n., Estonja 920 t. r. n., Litwa — 391 t. r. n.

W porównaniu do października roku ubiegłego ruch statków w październiku rb. przy wejściu uległ spadkowi o 19.458 t. r. n., przy wyjściu zaś — zwiększeniu o 21.871 t. r. n.

W ciągu 10 miesięcy roku 1934 zawinęło do portu 4.080 statków o pojemności 2.580.822 t. r. n., opuściło zaś port 4.102 statki o pojemności 2.593.366 t. r. n. Stanowi to w porównaniu do tego samego okresu roku zeszłego wzrost na wejściu o 630 statków o pojemności 394.883 t. r. n., zaś na wyjściu o 650 statków o pojemności 429.661 t. r. n.

WE FLOCIE DUŃSKIEJ ZASADNICZO — JUŻ NIEMA UNIERUCHOMIONEGO TONAŻU.

W ostatnim czasie bezrobocie w marynarce duńskiej zmniejszyło się znacznie: wprawdzie jest jeszcze unieruchomionych 17 statków, są to jednakże albo statki rezerwowe, albo takie, które jak wiadomo zgóry, już nigdy nie powrócą na morze. W ten sposób w praktyce cała flota duńska jest już obecnie w ruchu.

SYTUACJA BUDOWNICTWA OKRĘTÓW W NIEMCZECH.

Sytuacja w budownictwie okrętów w Niemczech pozostaje prawie bez zmiany. Ogółem 1. X. b. r. było w budowie na stocznicach niemieckich 49 statków z 141 365 netto t. r. W lipcu b. r. było w budowie o 3 jednostki mniej, z 11 063 t.

Ze składu tych statków 41 z 92 265 br. t. r. budowało się na rachunek niemiecki i 8 statków z 49 100 br. t. r. na rachunek obcy. Ilość budowanych w Niemczech statków obcych w porównaniu do 1-go lipca br. zmniejszyła się o jeden statek.

ZAMIERANIE FLOTY ŻAGLOWEJ SZWECJI.

Jeszcze w r. 1913 flota żaglowa Szwecji składała się z 1.446 jednostek z 175.671 brutto ton rejestrowych, w r. 1933 stanowiła ona zaledwie 67 statków z 12.711 br. t. r. Jednakże jednostki żaglowe nie były niszczone, lecz wbudowały motory, poczem otrzymywały rejestrację jako statki motorowe. W r. 1913 motorowców było zaledwie 66 z 4.386 br. t. r., natomiast w r. 1933 już 849 z 68.913 br. t. r.

FINLANDJA SUBWENCJONUJE SWĄ DALEKĄ LINJĘ.

Finland Syd-Amerika Linie ze względu na rolę, którą odgrywa w życiu gospodarczym kraju przez ułatwienie eksportu, jako jedyna daleka linja bezpośrednia pod fińską banderą, stale otrzymywała subwencje: w roku 1932 2 mil. finmarek, w r. 1933 1 milion finm., w r. 1934 również 1 mil. finmarek. — Na rok 1935 proponuje się przyznanie jej subwencji 900 000 fmk. Początkowo projektowano systematyczne zmniejszanie subwencji aż do zera, lecz obecna sytuacja ujawniła niemożliwość skutecznego tego zamiaru.

Dla ujawnienia roli tej linji w obrocie towarowym Finlandji wystarczy nadmienić, że jej ładunki eksportowe wynosiły w r. 1932 37 900 t., a w r. 1933 55 400 t., importowe zaś — w r. 1932 36.200 t., i 57.600 t. w r. 1933. Są to przewozy na duże odległości. Frachty przy tem niżkowały i towarzystwo pracowało starymi statkami, kosztownymi w eksploatacji, gdyż w braku kapitału nie mogło nabyć nowych.

Zaznaczyć należy, że od roku Finlandja przechodzi znakomitą konjunkturę, utrzymaną dzięki rozwojowi swego eksportu. Regularna linja, łącząca ją z dalekim kontynentem południowo - amerykańskim, przynosząca pewne straty, lecz podtrzymywana przez państwo, niezawodnie przyczyniła się jako niezbędny czynnik do dzisiejszego ekonomicznego powodzenia Finlandji. Dalekie bezpośrednie linje pod własną banderą mają niewątpliwie największą rację być subwencionowanymi z punktu widzenia polityki popierania własnego eksportu.

ROZBUDOWA PORTU GÖTEBORGA W R. 1935.

W porcie Göteborga znaczna ilość kranów ma za niskie wysięgniki i nie może obsługiwać większych statków morskich. Krany będą przebudowane, jak również część torów pod kranami ma ulec podniesieniu. W roku bieżącym buduje się w wolnej strefie portu szereg chłodni kosztem 2.963.000 koron. Te prace zostaną ukończone w r. 1935, na co przeznaczają się 335 tys. koron. Przebudowa kranów kosztować będzie 550 tys. koron.

ROZBUDOWA MARSYLJI.

Z t. zw. planu Marquet Izba Handlowa Marsylii otrzymała lwią część — 60 mil. franków na 3 lata, czyli 1/3 całkowitej kwoty wyznaczonej na rozbudowę istniejących portów francuskich. Przewiduje się szereg ulepszeń w istniejących basenach, pogłębienie dojazdu do portu przemysłowego Etang de Berre do 9 metrów, nowe hangary i dźwigi, tory kolejowe i t. d. Prace te nie obejmują niektórych nowych robót, np. dalszej budowy basenu Mirabeau, która prowadzona będzie w dalszym

ciągu. Między innymi do planu tych robót z dotacji 60 milj. franków włączono pierwszą trasę robót koło budowy wielkiego dworca morskiego Joliette.

SZCZEGÓŁY PROJEKTU WOLNEGO PORTU W NOWYM YORKU.

Na ratuszu nowojorskim odbyło się w tych dniach zebranie zainteresowanych w sprawie uruchomienia Wolnego Portu na Staten Island naprzeciwko Manhattanu. Wyspa ta po niemal całkowitem zatamowaniu ruchu emigracyjnego, nie jest obecnie należycie wykorzystana. Tymczasem wskutek izolowanej pozycji swej nadaje się znakomicie dla urządzenia wolnego portu.

Projektuje się włączenie do tej pierwszej w Stanach Zjednoczonych wolnej strefy sześciu pirsów już istniejących oraz trzech składów tranzytowych, które zostaną zbudowane.

Kwota, która zostanie włożona w te pierwsze urządzenia wyniesie 7 milj. dolarów. — Oprocentowanie, jakie ma przynieść ten kapitał szacuje się zgóry na 5,7%. Okręty linij regularnych, obsługujące port nowojorski będą dopuszczane do wyładowania w wolnej strefie ładunku co najmniej 500 ton. Oblicza się, że w ciągu pierwszych trzech lat obrót roczny wolnego portu wynosić będzie przeciętnie po 1.500.000 ton.

ROZWÓJ RUCHU W PORCIE LONDYNU.

Według sprawozdania Port of London Authority ruch okrętowy w roku 1933/34 (lata obliczone są od 1. IV. do 31. III. następnego roku, więc za r. 1933 - do 31. III. 1934 r.) nieco wzrósł względem 1932/33.

Import wzrósł w ostatnim roku o 7,5%, eksport zaś o 5,6 proc.

Ciekawe jest zestawienie rozwoju ruchu w milionach ton od r. 1919 do 1933/34. Poniższe liczby wyrażają w milionach netto ton rejestrowych wejście i wyjście razem tonażu morskiego w porcie londyńskim, w odpowiednich latach:

1919 — 26,3	1927 — 52,6
1920 — 32,8	1928 — 55,4
1921 — 34,1	1929 — 57,6
1922 — 39,3	1930 — 59,0
1923 — 41,2	1931 — 56,7
1924 — 45,4	1932 — 54,0
1925 — 47,1	1933 — 56,2
1926 — 49,3	

RUCH STATKÓW W PORCIE ANTWERPJI W PAŹDZIERNIKU B. R.

W ciągu października zawinęło do portu w Antwerpji 895 statków morskich o ogólnej pojemności 1.781.652 t. r. n. Przeciętny tonaż zawijającego do portu statku wynosił więc 1.991 ton. W tym samym miesiącu roku 1933

zawinęło 885 statków o ogólnej pojemności 1.827.581 ton r. n.

Kolejność bander pod względem ilości statków była następująca: angielska — 274 statki, niemiecka — 176, holenderska — 128, norweska — 54, belgijska — 49, duńska — 45, francuska — 44, szwedzka — 39, fińska — 13, amerykańska — 11, grecka — 10, japońska i rosyjska — 7, włoska — 6, hiszpańska — 5, brazylijska — 4, estońska, łotewska, polska, portugalska i jugosłowiańska po 3, austriacka, panamska po 2, bułgarska, węgierska, islandzka i tuniska po 1.

MOTOROWIEC PASAŻERSKI BEZPIECZ. NIEJSZY POD WZGLĘDEM POŻAROWYM OD PAROWCA.

Podczas badania przyczyn słabego zwalczania ognia na motorowcu amerykańskim

„Morro Castle“ wykryło się, że kotły z nadmiaru ostrożności zostały wygaszone bardzo wcześnie, wobec czego zabrakło wody w siawkach. Tymczasem w analogicznym wypadku z motorowcem „George Philippar“ ustalono, że pompy pracowały 4 i pół godziny po wycofaniu się ludzi z maszynowni i nie było wogóle powodu obawiać się o jakiś dodatkowy wypadek. Tymczasem na parowcu obawa dostania się wody do kotłowni może bardzo wcześnie pobudzić do wstrzymania ich pracy jako źródła energii, potrzebnej dla gaszenia pożaru.

SPROSTOWANIE.

W poprzednim numerze do notatki o mechanizacji przeładunku apatytdów w Murmańsku wkradł się przykry błąd druku: na str. 13 prawy łam, wiersz 23 od góry, czytać należy: stratę przez wywianie: 3%, nie 50%.

Wiadomości celne, importowe i eksportowe

KONTYNGENT NA BEZCŁOWY WYWÓZ PIERZA I PUCHU.

Na okres przejściowy do dnia 15 marca 1935 r. ustanowiony został kontyngent na bezcłowy wywóz 100.000 kg pierza gęsiego i kaczego i 25.000 kg puchu w stanie nieoczyszczonym.

Firmy, pragnące partycypować w tym kontyngencie, zechcą zgłosić swoje zapotrzebowanie w Izbie Przemysłowo - Handlowej w Gdyni, celem uwzględnienia ich przy rozdziale kontyngentu.

FAKTURY PRZY EKSPORCIE DO KANADY.

W wielu wypadkach zdarza się, że eksporterzy polscy, którzy utrzymują stosunki handlowe z rynkiem kanadyjskim, nie załączają przy eksporcie do Kanady należycie wystawionych faktur oraz zaświadczeń walutowych. Obowiązek załączania faktur przestrzegany jest b. ściśle przez władze celne Kanady, przyczem brak faktury (invoice) uniemożliwia kanadyjskiemu odbiorcy podjęcie towaru z komory celnej, naraża go na kosztu składowego oraz wpływa niejednokrotnie ujemnie na dokonanie transakcji z polskimi eksporterami, szczególnie w wypadkach towaru sezonowego. Zwłoka w otrzymaniu faktury może spowodować odmowę odbioru towaru przez firmę kanadyjską, dla której towar sezonowy traci w ten sposób całkowicie swe znaczenie.

Konieczność dołączenia właściwej faktury obowiązuje również przy przesyłaniu firmom kanadyjskim próbek wyrzósów obcych. Do przepisu tego stosują się eksporterzy polscy b. rzadko i nie przesyłają odbior-

com w Kanadzie wypełnionych kanadyjskich „invoices“.

Niezależnie od faktur eksporter polski winien przesłać swemu odbiorcy w Kanadzie wraz z rachunkiem zaświadczenie walutowe według wzoru ustalonego. Wzór ten jest do zaznajomienia się w referacie eksportowym Izby.

POŚREDNICTWO FIRM CZECHOSŁOWACKICH PRZY EKSPORCIE DO NIEMIEC.

Wszyscy eksporterzy polscy, którzy korzystają z pośrednictwa firm czechosłowackich przy dostawach surowców do Niemiec, winni zwrócić uwagę na fakt, że w ramach obrotu tego mogą napotykać na poważne trudności przy uzyskiwaniu dewiz z tytułu dostarczonych towarów w Czechosłowacji.

Mianowicie Czechosłowacki Bank Narodowy stwierdził, że pośrednictwo firm czechosłowackich przy eksporcie szeregu surowców pochodzenia zagranicznego do Niemiec powoduje sytuację taką, że firmy czechosłowackie płacą dewizami za dostarczone do nich surowce, natomiast należności od firm niemieckich nie mogą wyostać z Niemiec za te same surowce tam reeksportowane. W związku z tem Bank Narodowy Czechosłowacki zaczął żądać od reeksporterów gwarancji, że oddadzą oni waluty pochodzące z reeksportu. Ponieważ firmy czechosłowackie takiej gwarancji dać nie mogą przeto istnieje faktycznie zakaz reeksportu do Niemiec. Bez złożenia wspomnianej wyżej gwarancji Bank Narodowy odmawia wydania dewiz na import surowców, co znowu z kolei działa jak zakaz przywozu. Do-

póki sprawa uzyskania dewiz nie zostanie uregulowana w drodze rokowań czechosłowacko - niemieckich, tranzakcje reeksportowe dokonywane za pośrednictwem firm czechosłowackich do Niemiec nie mogą mieć miejsca. W razie uciekania się do pośrednictwa firm czechosłowackich w tym zakresie eksporterzy polscy spotkaliby się z faktem, że należności za dostarczone do nich artykuły zostałyby uwięzione w Czechosłowacji i nie uzyskalyby przydziału dewiz od Banku Narodowego.

P. I. E.

TERMINY DOSTAW I WARUNKI PŁATNOŚCI W HANDLU Z FINLANDJĄ.

Eksporterzy polscy, którzy interesują się rynkiem fińskim, winni ściśle przestrzegać obowiązków w Finlandji zwyczajów handlowych.

W czasie zimowym konosamenty są zapatrzone w Finlandji w t. zw. klauzulę lodową (Eis-Kleuzul), która uprawnia kapitał statku w wypadku zamrożenia portu przeznaczenia do wylądowania ładunku w najbliższym wolnym od lodów porcie fińskim, przyczem koszta związane z transportem towaru do tego portu z pierwotnego portu przeznaczenia ponosi nabywca towaru.

Geograficzne położenie Finlandji często wymaga zawarcia tranzakcji bazowanej na klauzuli „F. O. W.“ („First open water“, „Nach Wiedereröffnung der Schifffahrt“, „à l'ouverture de la navigation“) co znaczy, że towar musi być dostarczony najpóźniej w terminie 3-tygodniowym po oficjalnem ponownem, pozimowem otworzeniu komunikacji morskiej z danym portem fińskim.

Pojęcie „terminów dostawy“ interpretowane są w Finlandji w sposób następujący:

„Sofortige Lieferung“ — towar musi być wysłany najpóźniej w ciągu 4-ech dni po otrzymaniu zlecenia.

„Prompt“ — towar musi być wysłany najpóźniej w ciągu 14-tu dni po otrzymaniu zlecenia.

„Primo“ — na początku miesiąca.

„Medio“ — w połowie miesiąca.

„Ultimo“ — w końcu miesiąca.

Reklamacje co do gatunku towaru muszą być uskuteczniiane najpóźniej w 8 dni po przybyciu towaru do składu nabywcy. Reklamacje co do wagi mogą natomiast nastąpić w każdej chwili.

Zwyczaj płacnicze stosowane tylko wewnątrz kraju są następujące:

Netto-Kasse — zapłata natychmiastowa ewentualnie przed wysłaniem towaru. Klauzula ta wymaga ustnego lub pisemnego porozumienia co do jej interpretacji. Per kontant — zapłata następuje najpóźniej w 14 dni po datowaniu rachunku.

Najbardziej używany system płatności w stosunku do zagranicy jest następujący:

„Kontant gegen Verschiffungsdokumente“ — kupiec ma w ciągu dni 3-ech po przedstawieniu dokumentów załadowania (konosamentu) wykupić takowe. Koszta inkasowania należności ponosi strona sprzedawcza. Dokumenty załadowcze (konosament) są jednak zazwyczaj inkasowane w Finlandji za pośrednictwem miejscowego banku lub firmy spedycyjnej dopiero w chwili przybycia towaru.

Pozatem używany jest zwłaszcza w przemyśle włókienniczym system zapłaty — 30 Tagen „Liefermonat frei“ — miesiąc dostawy niewliczony, t. j. 60 dni po datowaniu faktury.

Przy używaniu wyrazu „ton“ należy podkreślać stale, czy chodzi o tony angielskie metryczne lub „shorttons“.

MOŻLIWOŚCI ZBYTU BECZEK NA ŚLEDZIE W AUSTRJI.

Na rynku austriackim zainteresowanie importem z Polski baryłek na t. zw. moskale jest bardzo duże.

Zapotrzebowanie na baryłki w Austrii wzrośnie prawdopodobnie w najbliższym czasie przez wydanie przepisu ustawowego, dozwalającego tylko na jednorazowe zużycie baryłek na ryby.

Baryłki na t. zw. moskale nie są w Austrii wytwarzane.

Według informacji Dyrekcji Cł w Wiedniu cło na baryłki poz. 302 austrj. taryfy celnej wynosi 12 kor. zł. od 100 kg. (1 kor. zł = 1,83 szyl. plus 9% wartości faktury i wymierzonego cła (podatek obrotowy i kryzys.). Baryłki nie objęte są listą towarów zakazanych do przywozu.

Pożądane są baryłki o pojemności od 1 do 6 litrów. Ceny kalkulować należy w ofertach franco granica austriacko - czechosłowacka.

MOŻLIWOŚĆ EKSPORTU TOWARÓW POLSKICH DO HOLANDJI.

W ramach przysługujących Polsce kontyngentów importowych szereg artykułów produkcji polskiej ma widoki zbytu na rynku holenderskim. Do towarów takich zaliczyć należy w chwili obecnej; blachę cynkową, wyroby fajansowe, meble wiklinowe, makuchy, obuwie gumowe, wyroby porcelanowe, materiały wełniane, trykotaże, pończochy, konfekcję damską, materiały bawełniane i plusz.

MOŻLIWOŚCI ZBYTU SPIRYTUSU W MAROKKO.

Marokko importuje stale dość poważne ilości spirytusu z zagranicy, zwłaszcza zaś

spirytus belgijski i holenderski posiada w Marokku licznych i stałych odbiorców.

Możliwość eksportu polskiego spirytusu do Marokka są zależne od kalkulacji cen. Spirytus czysty 95—96% (bon goût) jest notowany ostatnio cifa Casablanca w cenie 90 do 110 franków fr. za hektolitr w beczkach żelaznych (fût), zawierających 400 litrów. Beczki nie podlegają zwrotowi. Cena ta jest jedynie orientacyjną, gdyż do fabrykacji likierów w Casablance używa się spirytusu najlepszego gatunku, wydajność którego oraz jego właściwości chemiczne decydują o możliwościach wprowadzenia go na rynek marokański.

O pojemności rynku można sądzić z danych statystycznych importu spirytusu do Marokka; wwieziono mianowicie w 1933 r. spirytusu niedenaturowanego 3.784 hektol. wartości 499.901 fr. fr.; spirytusu denaturowanego 12.107 hektol. wartości 1.262.149 fr. fr.; spirytusu dla produkcji octu 571 hektol. wartości 73.124 fr. fr.

ZMIANY PRZEPISÓW CELNYCH I DEWIZOWYCH ZANOTOWANE PRZEZ P. I. E. W OKRESIE OD 17 DO 27-GO PAŹDZIERNIKA 1934 R.

AUSTRALIJSKI ZWIĄZEK. Wprowadzony został przymus znakowania krajem pochodzenia importowanego cementu.

BULGARJA. Rozporządzeniem rady ministrów zabroniony został wywóz otrąb.

Według komunikatów Banku Narodowego mają być w najbliższym czasie wydawane pozwolenia na wywóz tytoniu ze zbiorów 1934 r. w ramach tranzakcyj kompensacyjnych.

CZECOSŁOWACJA. Na mocy rozporządzenia ministra finansów wprowadzona została reglamentacja eksportu mąki i produktów przemiałowych.

ESTONJA. Projektowane jest wprowadzenie zmian celnych mających przede wszystkim na celu ochronę przemysłu krajowego. Między innymi ma być podwyższone cło na skóry zajęce garbowane i farbowane z 20 kor. na 30 kor. Poza tym niższą ceną mają być objęte surowce sprowadzone dla produkcji szkła, wyrobów kosmetycznych, wełny owczej, surowce do wyrobu ołówków itp.

Wprowadzona została reglamentacja importu bawełny.

FRANCJA. Z dniem 4 października 1934 r. weszły w życie zwykłe cła na maszyny do szycia i narzędzia. Również rozporządzeniem z dnia 8 października r. b. wprowadzono zwykłe stawki celnej na wyroby z kauczuku twardego i ebonitu (poz. 625 bis). Ustanowiony został roczny kontyngent na cukier, w wysokości 52.000 ton. Rozporządzeniem z dnia 8 października skontyngentowany został import kapusty kwaszonej (poz. 158 ter.)

Dekretem z dnia 30 sierpnia 1934 r. weszły w życie zwykłe cła na następujące artykuły: cynę (claire d'étain) poz. 225 bis — faryfa generalna 500 fr., minimum 125,—; poz. 225 ter. — o zawartości poniżej 50% cyny 500,—; 125,—; od 50 do 70% 600,—; 150 fr.; od 70—90% — 800 fr.; 200 fr. drut. poz. 225 bis 60% — 15%; słupy i listwy z drewna poz. 594 — 600, 150 fr. poz. 594 bis ramy drewniane pokostowane 720 — 180 fr.; złocone, brązowane itp. 2400, — 600 fr., poz. 620 bis B. a) 68, 14,—; b) 72 fr., 18 fr. od 1 kg.

GRECJA. Decyzją Rady Ministrów dozwolony został wolny od opłaty celnej import 10 000 ton kukurydzy sprowadzanej dla celów produkcji rolnej.

GUATEMALA. Rozporządzeniem z dnia 25 września 1934 r. wprowadzone zostały zmiany celne na pudelka, beczulki, tuby itp. z aluminium.

HOLANDJA. Ukazało się rozporządzenie Ministra Spraw Ekonomicznych znoszące zmonopolizowanie trzciny i łożyny, które dotychczas wchodziły w skład Monopolu Rolniczego w Centrali Rolniczej i Bydła.

IRLANDJA. Wprowadzone zostały nowe cła na króliki i zajace, które wynoszą od 15 października 1934 r. 6 d. od 1 funta. Poza tym rozporządzeniem z dnia 12 października wprowadzono system kontyngentowy w stosunku do importu odzieży z materiałów nieprzemakalnych i samych materiałów nieprzemakalnych.

NIEMCY. Powołana ma być do życia kasa rozrachunkowa, której zadaniem będzie wykonywanie przepisów, zawartych w porozumieniach rozrachunkowych lub kompensacyjnych z państwami zagranicznymi, urzędami rozrachunkowymi zagranicą itd.

Utworzenie jej spowodowane jest istnieniem coraz większej ilości umów rozrachunkowych i nadmiernym obciążeniem Banku Rzeszy a wykonywaniem tych umów.

NOWA ZELANDJA. Na mocy dekretu z dnia 5 października 1934 r. wprowadzone zostały zmiany cła na środki lecznicze, wyroby porcelanowe, granit skóry królicze, rury żelazne i ich części.

PALESTYNA. Ze względu na istniejące zapasy zbóż nie będą udzielane pozwolenia na przywóz zbóż aż do 1. I. 1935 r.

RUMUNJA. Ministerstwo finansów rozesłało okólnik do wszystkich urzędów celnych zawierający nowe rozporządzenie odnośnie cłenia przędzy wełnianej; w myśl okólnika przędza wełniana skręcana z jednej lub więcej nitki, których długość w 1 kg wynosi do 52000 metrów, sprowadzana w paczkach 5 kg i w pasmach o wadze 250 gr, będzie uważana za surowiec dla celów przemysłowych i cłona według pozycy 140 — 145. W wypadku kiedy długość nitki przewyższa 52000 m. w 1 kg, przędza w paczkach 5 kg i w pasmach o wadze 100 gr cłona będzie również według pozycy 140 — 145. Wszelka inna przędza będzie cłona według poz. 146 tar. celnej rumuńskiej.

TUNIS. Na mocy rozporządzenia z dnia 2. 10. 1934 r., obowiązują w Tunisie wprowadzone we Francji dnia 29 sierpnia zmiany celne na książki (poz. 466 i 466 bis).

WŁOCHY. Wprowadzono kontyngentowanie przywozu kawy, przyczem kontyngenty wyznaczone w wys. 60% poprzedniego importu, by w ten sposób umożliwić likwidację zapasów, jakie w portach włoskich istnieją.

Możliwości handlowe i eksportowe

MOŻLIWOŚCI EKSPORTOWE.

Firma czechosłowacka prosi o oferty na kasztany dzikie (5 wagonów). R/26540/59/Pi.

Firma włoska pragnie nabywać w Polsce mąkę kostną. P/26665/66/Ro.

Firma egipska poszukuje polskich dostawców drzewa twardego w kłobach, zdatnego do wyrobów galanterijnych. P/24790/40/MM.

Firma indyjska interesuje się importem dykty olchowej, krzesel giętych, obcasów drewnianych do obuwia damskiego. P/24859/5B/MM.

Firma angielska interesuje się importem wyrobów drewnianych, jak części krzesel giętych, listwy, ramy do tarek do prania itd. P/24859/40/MM.

Firma szwedzka interesuje się importem drewna bukowego (białe i czerwone) i klinowego w stanie surowym. P/25314/40/MM.

Na rynku szwedzkim istnieje zapotrzebowanie na drzewo olchowe 2 mm lub pnie o średnicy 23 cm. — P/95313/40/MM.

Firma francuska interesuje się importem konopnych pakul gudronowanych. P/25604/5/MM.

Na rynku czeskim jest możliwość zbytu znaczniejszych partij słupów teleg. P/25695/40/MM.

Firma francuska pragnie nabyć w Polsce 10000 sztuk kojców drewnianych dla kur. P/26079/59/MM.

Targi i Wystawy

TARGI BRITYJSKIE

Targi Brytyjskie, największe narodowe targi świata, odbywają się rokrocznie. Dzielią się one na dwie sekcje. Pierwsza, która obejmuje wszystkie przemysły, oprócz inżynierskiego i wyrobów żelaznych jest urządzana w Londynie w miesiącu lutym, druga Sekcja Inżynierska i Wyrobów Żelaznych w miesiącu maju w Birmingham.

Ekspozycje na Targach są zgrupowane według odnośnych przemysłów w tym celu, aby kupiec mógł z najmniejszym nakładem wysiłku i czasu porównywać konkurencyjne towary. W Londynie będą umieszczeni wystawcy, reprezentujący lżejsze przemysły, począwszy od galanterji, wyrobów sportowych, wyrobów skórzanych, szklanych i chemikalji, a kończąc na wyrobach włókienniczych, obiciach i meblach.

Sprawy turystyczne

WALNE ZGROMADZENIE GDYŃSKIEGO ZWIĄZKU PROPAGANDY TURYSTYCZNEJ.

W dniu 15 bm. odbyło się pod przewodnictwem Dyrektora naszej Izby Mgr. praw p. Henryka Krupskiego Walne Zgromadzenie Gdyńskiego Związku Propagandy Turystycznej.

Ze złożonego sprawozdania wynika, że jednym z większych sukcesów Zarządu Związku było doprowadzenie do skutku propagandowych audycji radiowych na „Wesołej Lwowskiej Fali“, poświęconych wyłącznie propagandzie Gdyni i morza; jednym z następstw tej propagandy było umieszczenie szeregu dodatnich krytyk i artykułów w całej polskiej prasie, co razem związwszy miało wielkie znaczenie propagandowe dla Gdyni, gdyż przez fale radiowe oraz prasę wieści o pięk-

Firma finlandzka interesuje się importem artykułów fotograficznych, jak filmy, papier, utrwalacze itd. P/26579/47/Sz.

Firma angielska poszukuje dostawców płyt rogowych. P/26624/59/Sz.

Firma holenderska interesuje się importem z Polski szkła taflowego, lustrzanego. P/25941/65/Sz.

Firma amerykańska interesuje się importem mebli plecionych. P/26230/49/Sz.

Firma amerykańska poszukuje dostawców drewnianych pokoi dla lalek oraz metalowych zabawek. P/26725/54/Sz.

Bliższe informacje w powyższych sprawach użyć mogą zainteresowani eksporterzy w Państwowym Instytucie Eksportowym. Przy zgłoszeniu należy powołać się na odnośny numer. Firmy, które nie pozostawały dotychczas w bliższym kontakcie z Instytutem, winny nadesłać jednocześnie swe referencje.

Sekcja Inżynierska i Wyrobów Żelaznych w Birmingham, ograniczy się do ciężkich przemysłów, jak inżynierski, budowlany, elektryczny, metalowy, wyrobów żelaznych i t. d.

Na Targach można będzie zobaczyć ostatnie modele i najnowsze pomysły, a ponieważ wystawiać może tylko istotny wytwórca, lub jego reprezentant, kupiec może być przekonany, że załatwia transakcję u samego źródła dostawy.

Z chwilą, gdy kupiec zdecyduje się na odwiedzenie Targów i poinformuje Dyрекcję o swym zamiarze otrzyma wszelkie ułatwienia: będzie mógł korzystać z usług Brytyjskiego Departamentu Rządowego, a w jego własnym kraju Brytyjski Urzędnik Handlowy, Dyplomatyczny lub Konsularny, lub Komisarz Handlowy służyć mu będą radą; wiza paszportowa będzie wydawana bezpłatnie.

nie morza i Gdyni dotarły do najbardziej odległych zakątków całej Polski.

Z wiosną wydał Związek ilustrowany prospekt propagandowy o Gdyni i wybrzeżu w nakładzie 15.000 egzemplarzy: prospekt ten, wydany w formie estetycznej, rozesłany został po całej Polsce, przyczyniając się tem do zainteresowania Gdynią i wybrzeżem coraz większej ilości społeczeństwa.

Na posiedzeniach Zarządu wygłaszane były referaty na temat aktualnych zagadnień związanych z rozwojem Gdyni, sposobem propagandy turystycznej i znaczeniem Gdyni ze stanowiska lekarskiego. Referaty prezesa J. Rummla na temat dostosowania Gdyni do potrzeb turystyki, oraz rzut oka na przyszłą Gdynię z uwzględnieniem masowego ruchu turystycznego wydrukowane w odcinkach Gazety Morskiej i Echa Morskiego, referat ten ma być poza tem wydrukowany w

oddzielnej broszurze; Referat dra Stanisława Bobkowskiego na temat „o właściwościach leczniczych morza”; Referat dyrektora A. Wąchowiaka o Gdyni jako kąpielisku wydrukowany został przez G. Z. P. T. w osobnej broszurze i rozesłany do lekarzy po całej Polsce.

Zarząd poczynił starania i zapoczątkował akcję zmierzającą do skierowania zagranicznego ruchu wycieczkowego statkami do Gdyni, która do tego czasu była stale przez zagraniczne wycieczki pomijana.

Celem zaznajomienia się z urządzeniami letniskowymi zagranicą i nawiązania tam osobistego kontaktu z instytucjami turystycznymi — Zarząd wydelegował sekretarza Związku do Szwecji, Belgii i Holandji, gdzie sekretarz poczynił wiele cennych spostrzeżeń, jak również omówił w tamtejszych polskich konsulatach sprawy wiz paszportowych dla turystów zagranicznych, jadących do Polski, oraz poczynił starania w tamtejszych towarzystwach turystycznych o zwiększenie frekwencji turystycznej do Gdyni.

G. Z. P. T. stara się nie tylko o zwiększenie ilości przyjezdnych do Gdyni, lecz również uprzyściplenił mieszkańcom Gdyni zwiedzenie sąsiednich miejscowości turystycznych przez uruchomienie popularnych pociągów wycieczkowych.

Staraniem G. Z. P. T. uzyskał Związek od Dyrekcji Kolei Państwowych prawo uruchomienia perjodycznych pociągów wycieczkowych przy zastosowaniu 60-cio procentowej niżki dla Kaszubskiej Szwajcarii i na wybrzeże w każdą niedzielę i święto.

W ubiegłym sezonie odbyło się temi pociągami kilka udanych wycieczek do Kartuz, Wierzycy i Żarnowca. W nadchodzącym sezonie zimowym zostaną uruchomione naszym staraniem wycieczkowe pociągi narciarskie do Wierzycy w niedziele i święta. o ile będzie odpowiednia pogoda.

Swojami wpływami Zarząd przyczynił się do wydania obszernego albumu ilustrowanego, przedstawiającego w obrazach stopniowy rozwój Gdyni i portu. Jest to jedno z najlepszych wydawnictw ilustrowanych o Gdyni, jakie do tego czasu ukazały się w druku.

Hamującym czynnikiem rozwoju większego ruchu turystycznego do Gdyni i na wybrzeże było w tym roku upośledzenie Gdyni i całego wybrzeża pod względem ulg kolejowych, które obecnie miały szersze zastosowanie tylko do innych rejonów turystycznych i letniskowych w Polsce.

Ujęcie statystyczne w liczbach ruchu turystycznego w Gdyni jest dość trudne, miarodajnym jednak wskaźnikiem intensywności tego ruchu może być statystyka przewozu

pasażerów statkami Żegluga, mianowicie: gdy w roku 1933 przewieziono 169.790 pasażerów, w roku bieżącym ilość przewiezionych pasażerów zwiększyła się do liczby 202.500 tj. o przeszło 30.000 więcej jak w roku ubiegłym.

Charakter ruchu turystycznego jest obecnie jednak inny jak poprzednio; gdy dawniej letnicy zjeżdżali do Gdyni i nad wybrzeże na dłuższy okres czasu, obecnie przeważa wielka ilość wycieczek masowych, których przyjeżdża bardzo wiele lecz tylko na jeden lub dwa dni, zamieszkując przeważnie w schroniskach; wszystkie hotele i pensjonaty odczuły dotkliwie zmniejszenie się przyjazdu zamniejszych turystów. Wiele osób przyjeżdżało nad morze do obozów letnich, urządzanych przez organizacje społeczne.

Ponadto — pod wpływem ogólnej pauperyzacji — wielu letników spędzało nad morzem o wiele krótszy czas, jak poprzednio, zaś naprawdę piękne sezony wiosenne i jesienne prawie zupełnie przez turystów nie były i nie są wykorzystane, zwiększył się natomiast ruch przyjezdnych z zagranicy przeważnie z Anglii.

Statek „Baltonia“ był zawsze przepelniony i musiał odmawiać wielu pasażerom ze względu na brak miejsca; angielscy turyści byli zapraszani na zebrania Towarzystwa Polsko - Angielskiego, gdzie nawiązywało się nicei przyjaźni pomiędzy przedstawicielami obu narodów: ci jednak turyści zamieszkują przeważnie na okrętach.

Zwiększyła się również ilość statków wycieczkowych zagranicznych do Gdyni, pozatem dość dużo pasażerów zagranicznych przyjeżdżało na statkach American Seantie Line; również statki polskie w komunikacji zagranicznej miały stale komplet pasażerów.

Znaczne ożywienie w Gdyni wniosły wycieczki morskie urządzone przez Linję Gdynia-Ameryka wielu uczestników z tych wycieczek po powrocie zatrzymywało się w Gdyni na dłuższy pobyt letniskowy.

Po dyskusji nad sprawozdaniem i po udzieleniu absolutorjum zarządowi, wybrany został nowy Zarząd w składzie następującym: prezes: Dyrektor Julian Rummel, wiceprezes: Wicekomisarz Rządu inż. Włodzimierz Szaniawski, sekretarz: Józef Limbach, ławnicy: Mgr. Władysław Pikuziński, Dyr. Andrzej Wąchowiak, Dyr. Aleksander Lipiński, P. Janina Jarochowska, ponadto do Zarządu weszli delegaci Komisarjatu Rządu, Izby Przemysłowo-Handlowej, Żegluga Polskiej, Dyrekcji Kolei Państw. z Torunia, Nadmorskiego Związku Propagandy Turystycznej z Wejherowa, Prezes Związku Kupców Samodzielnych i Prezes Związku Restauratorów. Do Komisji Rewizyjnej wybrani zostali: Dyr. B. G. K. Władysław Grabowski, Dyr. Banku Polskiego Paweł Marcickiewicz i Dyr. K. K. O. Franciszek Linke.

Przemysł i handel rybny na Wybrzeżu

KRONIKA

— **PODWYŻSZENIE TARYFY KOLEJOWEJ NA WĘDZONY TOWAR PODNOSI JEGO CENĘ DLA KONSUMENTA BARDZO ZNACZNIE.** Zniesienie zeszlórocznej ulgi taryfowej dla wędzonych szprotów, wysyłanych z wybrzeża włąb kraju powoduje droższą artykułu pierwszej potrzeby jakim są te ryby, stanowiące dla rybaków polskich główne źródło zarobku. Koszta przewozu wynoszą dziś 40% wartości wędzonych szprotów. Nasza taryfa stosuje dodatek 25% opłacany za pociąg osobowy, chociaż wiadomem jest że ten szybkojszy artykuł nie może być inaczej przewożony, tylko pociągami osobowymi.

— **BRAK NAKRYCIA DLA TOWARU I DOJAZDU W JASTARNI.** Jastarnia, będąc jednym z największych ośrodków naszego przemysłu wędzarnianego na wybrzeżu, nie posiada jeszcze nawet dachu dla przykrycia wysyłanych w wielkich ilościach wędzonych szprotów. Wobec braku dojazdu trudno również dostać się na dworzec z towarem. Działanie niepogody (sezon szprotowy jest sezonem śloty i śniegów naprzemian) na towar podczas dostawy podczas jego gromadzenia na dworcu jest w tych warunkach bardzo znaczne i byłoby niezbędne usunięcie tych braków.

— **FABRYKACJA BECZEK ŚLEDZIOWYCH W GDYNI.** W tych dniach firma solenia śledzi „Polonia” w swym magazynie w porcie rybackim w Gdyni uruchomiła dla własnych potrzeb wytwórnię beczek dla śledzi solonych. Powstanie na gruncie gdyńskim fabrykacji beczek jest konsekwencją próby podjętej przez firmę „Polonia” — sprowadzania świeżych angielskich śledzi z angielskich połowów dla celów solenia ich w Gdyni.

Widoki rozwoju przemysłu bednarskiego na tem tle są wcale poważne. Wartość beczek w których przywozi się już solone śledzie z połowów Północnego morza, importowane do Polski, przekracza milion złotych rocznie. W tych warunkach może się rozwinąć przemysł bednarski w Gdyni, który będzie pracować nie tylko dla potrzeb krajowych, lecz również może pracować dla solarzy zagranicznych.

— **„MEWA” JUŻ SPROWADZIŁA ŚLEDZIE DLA SOLENIĄ W GDYNI.** Ostatnią partję śledzi, która przybyła do Gdyni 15-go bm. dla firmy „Mewa” będzie już zasolona w Gdyni. Towar przybył w beczkach morskich, z których zostanie przepakowany w Gdyni, przy równoczesnym soleniu do beczek handlowych. Część magazynu „Mewy” wybetonowano celem przygotowania go do solenia śledzi. Część fachowych robotników sprowadza firma „Mewa” z Holandji do Gdyni dla przeszkolenia miejscowych sił. Obecnie w Holandji pracuje przy soleniu kilka rybaczek żon polskich rybaków, łowiących na statkach towarzystwa śledzie na morzu Północnym.

Podkreślić należy, że odtąd firma „Mewa” używać będzie sól krajową i beczki produkcji krajowej.

— **SOLARNIA „POLONI” SIĘ ROZWIJA.** Solarnia firmy „Polonia” w Gdyni zatrudnia obecnie już 100 robotnic i robotników dziennie. Zasolono dotąd transporty świeżych śledzi angielskich z 2 statków. Zasolone śledzie znajdują chętnych nabywców i całą produkcję z obu statków już sprzedano

— **PARTJE ŚLEDZI OCZEKIWANE W GDYNI.** W dniu 18 lub 19 bm. oczekiwany jest w Gdyni statek - chłodnia ss. „Rimfrost” z partją świeżych śledzi z połowów Yarmouth, dla solenia w Gdyni („Polonia”). Również 18-go oczekiwany jest ss. „Kongshaug”, spóźniony, z 5.500 beczek śledzi islandzkich. Statek ten oczekiwany już w pierwszej połowie miesiąca doznał przy brzegach Islandji awarii, czem się tłumaczy jego spóźnienie.

Dn. 20. bm. oczekiwany jest z Rotterdamu linjowy statek Żegluga Polskiej ss. „Chorzów” z partją śledzi „Mewy” z połowów morza Północnego.

W tygodniu 18 — 25 listopada oczekiwane są z śledziami solonemi z Anglii: ss. „Henry” z Greath Yarmouth z 1890/1 i 686/2 beczek. Ss. „Bille” z Lowestoft z 3.000 beczek do Gdyni. Ss. „Livonia” z ok. 7.000 beczek do Gdyni i Gdańska w tem 5—4.000 beczek do Gdyni. Ss. „Bokn” z Greath Yarmouth z 1.450 beczek.

W dniu 22. bm. oczekiwany jest z Lowestoft ss. „Borgund” z około 100 t. świeżych śledzi w lodzie.

— **PARTJE ŚLEDZI SOLONYCH PRZYBYŁE DO GDYNI.** W dniu 8 bm. wyładował w porcie rybackim w Gdyni ss. „Kurzesee” 450/1 i 100/2 beczek solonych śledzi Yarmouth. Z resztą ładunku statek odszedł do Gdańska i Libawy. Dnia 9 bm. ss. „Mars” wyładował 1298/1 beczek dla szeregu drobnych odbiorców w kraju, którzy wspólnie złożyli się na zakupienie całookrętowego ładunku.

Dnia 7 bm. ss. „Chorzów” Żegluga Polskiej przywiózł z Rotterdamu 2210/1 i 550/2 beczek: dnia 9 bm. ss. „Hundvaag”, dodatkowo statek Żegluga Polskiej przywiózł z Rotterdamu 450/1 i 590/2 beczek. Wszystkie te śledzie solone wobec braku miejsca w magazynie „Mewy” złożono na placu pod gołym niebem. Dnia 15 bm. ss. „Śląsk” Żegluga Polskiej przywiózł z Rotterdamu 1.462/1 i 628/2 beczek śledzi „Mewy” z połowów Północnego morza.

— **PRÓBNA PARTJA ŚWIEŻYCH MAKRELI.** Statek linjowy linii Zach. Norwegja — Gdynia ss. „Jaederen” przywiózł 10. bm. 25 skrzyń makreli zamrożonych, które złożono w Chłodni Rybnej. Jest to próbna partja, wysłana dla zorientowania się w możliwościach zbytu tych ryb na rynku polskim.

— **WAGONY - LODOWNIE DLA PRZEWOZU RYB WĘDZONYCH.** Począwszy od 26 ubm. odchodzą z Gdyni codziennie wagony - lodownie, w ilości 6 wagonów, doczepiane do trzech pociągów osobowych. I tak pociąg Nr. 414 odchodzący o 21,49 zabiera jeden wagon do Warszawy Gł. (przez Bydgoszcz, Toruń); przyjazd do Warszawy 9,50 rano. Jeden wagon do Łodzi Kal. (przez Bydgoszcz, Toruń); przyjazd do Łodzi 7,56. Jeden wagon do Katowic (przez Bydgoszcz, Karsznice); przyjazd do Katowic 10,48.

Drugi pociąg Nr. 1412 odchodzący z Gdyni o 22, — zabiera jeden wagon do Krakowa (przez Kościerzynę, Bydgoszcz); przyjazd do Krakowa o godz. 12,40. Jeden wagon do Poznania (przez Kościerzynę, Bydgoszcz, Gniezno) przyjazd do Poznania 7,26.

Trzeci pociąg Nr. 618 odchodzący z Gdyni o 21,03 zabiera jeden wagon do Warszawy (przez Łaskowice, Działdowo) przyjazd do Warszawy Gł. 8,40.

— **URUCHOMIENIE EKSPOZYTURY URZĘDU CELNEGO W PORCIE RYBACKIM.** W połowie bieżącego miesiąca uruchomiona zostanie w Magazynie Śledziowym w porcie rybackim w Gdyni, przy nabrzeżu Angielskim ekspozytura Urzędu Celnego. Zarządzenie P. Ministra Skarbu w tej sprawie ogłoszone w Nr. 250 Monitora Polskiego, poz. 512. Pomieszczenie dla Ekspozytury wybudował Morski Urząd Rybacki.

— **ODZNACZENIA DLA RYBAKÓW MORSKICH.** W uznaniu zasług położonych dla rozwoju polskiego rybołówstwa morskiego odznaczono w dniu Święta Niepodległości:

„Srebrnym krzyżem zasługi” Konkola Józefa, właściciela wędzarni w Gdyni. „Bronzowy krzyż zasługi” otrzymali: Schmidtko August, dozorca rybołówstwa w Pucku, oraz rybacy: Piechocki Franciszek w Helu, Netzel Augustyn w Helu, Kurr Józef w Gdyni, Wittbrodt Jan III z Karwi, Konkel Ambroży w Jastarni.

— **CENY NA ŚLEDZIE NA RYNKU GDYŃSKIM.** Tydzień poprzedni charakteryzowała wyższa cen na śledzie świeże i solone na rynku angielskim. Wpłynęły na to z jednej strony zmniejszone połowy z innej strony ożywione zapotrzebowanie na śledzie Yar-

mouth. Dalsze kształtowanie się cen zależy od obfitości połowów na morzu Północnym. Zaznaczyć należy, że obecnie panuje pogoda sprzyjająca połowom, to raczej liczyć należy na to, że ceny z powrotem spadną. Na rynku gdyńskim śledzie z polskich połowów „Mewy” oraz śledzie solone w Gdyni marki „Polonia” miały w dalszym ciągu dużo nabywców. Importowane oryginalne śledzie szkockie są już na wyczerpaniu jak w Gdyni tak i w Gdańsku.

W porcie rybackim w Gdyni notowano 10 listopada nast. ceny za oclone śledzie solone, loco wagon port rybacki, za jedną całą beczkę, za gotówkę, w złotych: SLEDZIE OKRESU JARMOUTH:

1. Polskie połowy „Mewy”. Small matties I trade (Marka FF) 64, także ordinary (F) 62, matties I trade (FF) 65, także ordinary (F) 65, matfulls I trade (FF) 68, także ordinary (F) 66, matfulls milkers (mleczaki) (FF) 83, matties milkers (FF) 80, fulls (FF) 68.

2. Solone w Gdyni „Polonia”: small matties ordinary 65, matties ordinary 64, matfulls ordinary 67.

3. Importowane angielskie „Yarmouth”: Small-matties I trade 70 do 71, także ordinary 64—67, matties I trade 72—74, także ordinary 66—69, matfulls I trade 76, także ordinary 70—71.

4. Importowane holenderskie sezonu „Yarmouth”: Small matties ordinary (marka HH) 62, matties ordinary (LL) 64, matfulls ordinary (MM) 66, spents (YY) 56.

SZKOCKIE SLEDZIE:

1. Importowane angielskie solenia: Large matjes 101, selected matjes 100, medium matjes wyczerpane, small matties 70—75, matfulls 72—75, fulls 76, spents 62. Ceny za matjasy (matjes) rozumieją się za 2 półbeczki.

Polskich połowów „Mewy”: matties 65, spents 55. ISLANDZKIE SLEDZIE:

Oryginalne islandzkie matjasy (matjes): 75 za całą beczkę, 79 za dwie półbeczki.

NORWESKIE SLEDZIE: Tak zwane behandelte islandzkie matjes 65 za całą beczkę.

Norweskie vaar (wiosenne) 5—600 sztukowe: — 52 do 54.

— Z PORTU RYBACKIEGO W GDYNI. W ubiegłym tygodniu pięć statków przywiozło ogół. 1.022,760 kg śledzi solonych i świeżych w lodzie. Z tego przypada: dwa statki ze śledziami solonemi z polskich połowów „Mewy” z 480,000 kg, jeden statek z Anglii ze śledziami świeżymi w lodzie 206 ton i śledzi solonych 48 ton, oraz dwa statki z Anglii ze śledziami solonemi 287,7 ton.

Wysłano z portu rybackiego 71 wagonów z rybami, w tem cztery wagony tranzytu do Rumunii i cztery do Gdańska.

Z połowów własnych dowieziono do portu rybackiego w Gdyni 70.000 kg szprotów, 2.000 kg flonder, 1.100 kg dorszy i 4.400 kg śledzików.

— POŁOWY SZPROTÓW JESZCZE NIEREGULARNE. Już rozpoczęte tegoroczne połowy szprotów nie odznaczają się regularnością. Po pojawieniu się jednej ławicy przy brzegu Helu gros szprotów trzyma się obecnie ujścia Wisły pod Schiewenhorst, gdzie gromadzą się kutry polskie, gdańskie i niemieckie. Ciępla pogoda utrudnia połowy, gdyż szproty trzymają się na różnych wysokościach i swem rozproszeniem uniemożliwiają obfity połów włókiem.

Wydawnictwa

„XV LAT POLSKIEJ PRACY NA MORZU”

Instytut wydawniczy Państwowej Szkoły Morskiej przystąpił do opracowania dzieła zbiorowego pod powyższym tytułem, przystosowując ukazanie się jego na dzień 10 lutego przyszłego roku, czyli w piętnastą rocznicę objęcia w posiadanie przez Polskę wybrzeża morskiego.

Do Komitetu wydawniczego weszli wszyscy wybitni przedstawiciele sfer rządowych i gospodarczych Gdyni.

Na treść tego dzieła zbiorowego złożą się artykuły, omawiające poszczególne zagadnienia polityczne i gospodarcze związane z pracą na morzu.

Cena wydawnictwa w przedpłacie wynosi 1 zł 25 za egzemplarz, płatnych przez PKO. Nr. 39 602 (konto Instytutu Wydawniczego Państwowej Szkoły Morskiej).

ROCZNIK PRZEMYSŁU W RONBAIX

Izba Handlowa w Ronbaix wydała pod powyższym tytułem rocznik przemysłu i handlu hurtowego swego okręgu. Rocznik ten jest wydawnictwem interesującym z tego względu, że okręg Izby w Ronbaix jest jednym z najbardziej uprzemysłowionych i najważniejszych pod tym względem okręgów nie tylko Francji, lecz i świata, szczególnie jeśli chodzi o przemysł tekstylny.

Treść rocznika podzielona jest na 3 części: I-sza daje listę analityczną według produkcji

lub handlu, druga — według rodzaju zajęć i trzecia wreszcie spis alfabetyczny firm, zawierający szczegółowe dane co do każdej z nich.

Układ materiału informacyjnego w roczniku daje możliwość szybkiej orientacji i łatwo znalezienia potrzebnych informacji. Tytuły i podtytuły, wskazówki ogólne, indeks i spis rzeczy zredagowane są w pięciu językach: francuskim, angielskim, niemieckim, hiszpańskim i włoskim.

Cena rocznika, zawierającego 800 stron, w oprawie płóciennej, wynosi dla Polski 50 franków fr. wraz z przesyłką. — Zamówienia przyjmuje i wysyła egzemplarze Izba Handlowa w Ronbaix - Chambre de Commerce de Ronbaix, 2 rue du Chateau à Ronbaix (Nord.)

REJESTROWANY ZASTAW DRZEWNY

Izba Przemysłowo - Handlowa w Wilnie wydała pod tytułem powyższym pracę, która może dać pożyteczne wskazówki w dziedzinie rejestrowego zastawu drzewnego, licznym firmom drzewnym okręgu naszej Izby.

Cena sprzedażna egzemplarza wraz z przesyłką wynosi 4 złote. Zamówienia przyjmuje Izba Przemysłowo - Handlowa w Wilnie. —

ODJAZDY STATKÓW Z GDYNI I GDAŃSKA

Sailings from Gdynia and Danzig — Schiffsabfahrten ab Gdynia und Danzig.

(Zmiany zastrzeżone — Sailings subject to change without notice — Änderungen vorbehalten).

Do portów bałtyckich: Gdynia — Gdańsk — Tallinn — Kotka — Helsingfors
Baltic Ports: Gdynia — Danzig — Tallinn — Kotka — Helsingfors

„Żegluga Polska“ S. A.

s/s	Daty odjazdów — Dates of sailings			
	Gdynia wtorek	Gdańsk sobota	Tallinn środa	Helsingfors sobota
Śląsk		17. 11.	21. 11.	24. 11.
Capella	20. 11.	24. 11.	28. 11.	1. 12.
Cieszyn	27. 11.	1. 12.	5. 12.	8. 12.

Po 16 listopada br. statki powyższe zawijają do Kotki tylko przy dostatecznym ładunku.

Uwaga: Przy dostatecznych ładunkach statki zawijają do Wyborga i Leningradu. Bezpośrednie komosa uenty do wszystkich fińskich portów.

Notice: Calls to Wiborg and Leningrad if required — Through Bills of Lading to all Finnish Ports. — The communication with Kotka will be maintained after 17th November if required.

Gdynia — Wasa — (Północna Finlandja)

F. G. Reinhold Ltd.

s/s Nordland — z Gdyni 15/16. 11.

s/s Annelise — z Gdyni 25/26. 11.

Do Tallinna i Rygi

F. G. Reinhold Ltd.

s/s Skjöld — z Gdyni 18/19. 11.

s/s Magnus — z Gdyni 2/5. 12.

Do Rygi (Riga)

Ferdynand Prowe, Sp. z o. o.

Odjazdy — Sailings

s/s	Gdynia poniedziałki	Ryga środy
	Minos	19. 11.
Niobe	26. 11.	28. 11.

Do Kopenhagi (Copenhagen)

F. G. Reinhold Ltd.

s/s Egholm — z Gdyni 19/20. 11.

s/s J. C. Jacobsen — z Gdyni 21. 11.

s/s J. C. Jacobsen — z Gdyni 28. 11.

Uwaga: Bezpośrednie frachty do duńskich portów prowincjonalnych, Islandji, Wysp Faroer, New Yorku i portów Morza śródziemnego.

Notice: Through B/L to Danish Ports, Iceland, Faroes, New York an to Mediterranean Ports.

Do Stockholmu

Bergenske Baltic Transports Ltd.

s/s Marieholm — z Gdyni 21. 11.

Do Stockholmu i Göteborga

Rummel & Burton

s/s Frutta d'Italia — z Gdyni 25. 11.

Do Helsingborg — Malmö — Göteborg

Behnke & Sieg

s/s Egon — z Gdyni — 19. 11.

s/s Egon — z Gdyni 3. 12.

Do Aarhus — Odense

F. G. Reinhold Ltd.

z/m Erna — z Gdyni 19/20. 11.

z/m Erna — z Gdyni 3/4. 12.

Do Kalmaru

Bergenske Baltic Transports Ltd.

s/s Marieholm — z Gdyni 21. 11.

Do Aarhus — Malmö — Halmstad — Helsingborg — Göteborg

Bergenske Baltic Transports Ltd

s/s Iwan — z Gdańska 17. 11.

s/s Iwan — z Gdyni 28. 11. — z Gdańska 1. 12.

Do Kłajpedy (Memel)

Bergenske Baltic Transports Ltd.

s/s Marieholm — z Gdyni 21. 11.

Gdańsk (Danzig) — Brema (Bremen)

Ferdynand Prowe, Sp. z o. o.

s/s Neptun — z Gdańska 17. 11.

s/s Minos — z Gdańska 24. 11.

s/s Niobe — z Gdańska 1. 12.

Do Hamburga (Hamburg)

Ferdynand Prowe, Sp. z o. o.

Odjazdy — Sailings

z/s	Gdynia	Gdańsk
	wtorki i soboty	wtorki i soboty
Kaete	17. 11.	20. 11.
Lothar	24. 11.	27. 11.
Gertrud	27. 11.	1. 12.

„Żegluga Polska“ S. A.

s/s Tezew — z Gdyni 20. 11.

s/s Tezew — z Gdyni 8. 12.

Uwaga: Bezpośrednie frachty do wszystkich portów transatlantyckich, angielskich, śródziemnomorskich, oraz do portów położonych nad Łabą.

Notice: Through B/L to all Transatlantic, English and Mediterranean Ports and Elbe Ports.

Do Oslo i innych wschodnio-norweskich portów (Moss — Kambo — Drammen)**(Oslo and other East-Norway Ports)**

Bergenske Baltic Transports Ltd.

s/s Balduin — z Gdyni 16. 11. —

s/s Akershus — z Gdyni 23. 11. — z Gdańska 22. 11.

s/s Balduin — z Gdyni 30. 11. — z Gdańska 29. 11.

Do Stavanger — Bergen — Trondheim i innych zachodnio-norweskich portów**(West-Norway Ports)**

Bergenske Baltic Transports Ltd

s/s Ursa — z Gdyni 26. 11. — z Gdańska 24. 11.

Uwaga: Bezpośrednie frachty do wszystkich północno-norweskich portów, Petsamo (Finlandja), Islandji i Wysp Faroer.

Notice: Through B/L to all North-Norway Ports. Petsamo (Finland), Iceland and Faroes.

Do Rotterdamu (Rotterdam)

„Żegluga Polska“ S. A.

s/s Chorzów — z Gdyni 20. 11. — z Gdańska 25. 11. s/s Śląsk — z Gdyni 27. 11. — z Gdańska 30. 11.

Statek odchodzi z Gdyni w każdy wtorek, z Gdańska w każdy piątek, z Rotterdamu w każdą sobotę. — Poza wyżej wymienionemi statkami „Żegluga Polska“ przyjmuje ładunki do Rotterdamu na statek dodatkowy „Irisen“, odchodzący z Gdyni w soboty oraz z Gdańska w poniedziałki.

Uwaga: Bezpośrednie konosamenty do Amsterdamu i in. portów holenderskich oraz do portów reńskich.
Notice: Through B/L to Amsterdam and other Dutch Ports and to Rhenish Ports.

Ferdynand Prowe, Sp. z o. o.

Odjazdy — Sailings

s/s	Gdynia poniedziałki i czwartki	Gdańsk środy i soboty
Butt	19. 11.	21. 11.
Oscar Fridrich	22. 11.	24. 11.
Andromeda	26. 11.	28. 11.

Uwaga: Bezpośrednie konosamenty do wszystkich portów transatlantyckich i portów nadreńskich.
Notice: Through B/L to all Transatlantic and Rhenish Ports.

Do Antwerpji (Antwerp)

„Żegluga Polska“ S. A.

s/s	Gdynia	Odjazdy—Sailings Gdańsk	Antwerpja
Cieszyn		16. 11.	21. 11.
Irisen	20. 11.	25. 11.	1. 12.
Śląsk	27. 11.	30. 11.	5. 12.

Ferdynand Prowe, Sp. z o. o.

s/s Butt — z Gdyni 19. 11. — z Gdańska 21. 11. s/s Condor — z Gdyni 29. 11. — z Gdańska 1. 12

Do Amsterdamu

F. G. Reinhold Ltd.

s/s Perseus — z Gdyni 20/21. 11.

s/s Pluto — z Gdyni 27/28. 11.

Do Londynu

Polsko-Brytyjskie Tow. Okrętowe S. A.

(Polish British Steamship Co. Ltd.)

s/s Lech — z Gdańska 20. 11. — z Gdyni 22. 11.

Polska Zjednoczona Korporacja Bałtycka
(Polish United Baltic Corporation)

s/s Baltonia — z Gdańska 27. 11. — z Gdyni 29. 11.

Do Hull

Polsko-Brytyjskie Tow. Okrętowe S. A.

(Polish British Steamship Co. Ltd.)

s/s Lwów — z Gdańska 20. 11. — z Gdyni 22. 11.

s/s Lublin — z Gdańska 27. 11. — z Gdyni 29. 11.

Do Leith — Grangemouth

F. G. Reinhold Ltd.

s/s Dalahinnie — z Gdyni 16/17. 11.

s/s Majorca — z Gdyni 25/24. 11.

s/s Minorca — z Gdyni 30. 11.

Do portów francuskich (French Ports) — Dunkierki (Dunkirk) — Le Havre —

La Pallice — Bordeaux

F. G. Reinhold Ltd.

s/s Skjold — z Gdyni 18/19. 11.

s/s Magnus — z Gdyni 2/3. 12.

Wyspy Kanaryjskie (Canary Islands)

Bergenske Baltic Transports Ltd.

s/s Lisboa — z Gdyni 24. 11.

s/s August Schultze — z Gdyni 15. 12.

Ładuje bezpośrednio do Las Palmas.

Pasajes — Bilbao — Oporto — Lizbona — Sevilla — Gibraltar — Casablanca — Mazagan — Mogador — Port Lyautey — Laroche — Rabat — Saffi — Agadir — Villa Alhucemas — Tetuan — Fedhala

Bergenske Baltic Transports Ltd.

s/s Lisboa — z Gdyni 24. 11.

s/s August Schultze — z Gdyni 15. 12.

Uwaga: Przyjmuje się ładunki do Ferrol i Villa Garcia o ile zaofiarowane w dostatecznej ilości.
Do Oranu przyjmuje się ładunki bezpośrednie najmniej 300 ton.

Malaga — Cartagena — Alicante — Tarragona — Barcelona — Marsylja — Genua — Livorno — Neapol — Catania — Messina — Palermo

Bergenske Baltic Transports Ltd.

s/s Girgenti — z Gdyni 24. 11.

s/s Albania — z Gdyni 21. 12.

Ładuje również bezpośrednio do Port Vendres.

Napoli — Livorno — Genua — Catania — Casablanca — Tanger — Ceuta — Melilla — Oran — Algier — Tunis — Marseilles

F. G. Reinhold Ltd.

s/s Egholm — z Gdyni 19/20. 11.

s/s Charkow — z Gdyni 19/20. 12.

Genova — Napoli — Catania — Livorno — Messina — Palermo

Rummel & Burton

s/s Frutta d'Italia — z Gdyni 25. 11.

Do Algieru — Egiptu — Palestyny — Syrii — Turcji — Grecji — portów Morza Czarnego (Alexandria — Piraeus — Istanbul — Beyruth — Jaffa — Haiffa)

Polska—Lewant, Agencja Okrętowa

m/s Ferrebo — z Gdyni 26. 11.

m/s Gotland — z Gdyni 26. 12

Uwaga: Bezpośrednie konosamenty do wszystkich innych portów lewentyńskich.
Notice: Through B/L to all Levante Ports.

Do Nowego Yorku (New York) — Filadelfji (Philadelphia)

American Scantic Line

s/s Sagaporack — z Gdyni 25. 11.

s/s City of Fairbury — z Gdyni 29. 11.

Do Nowego Yorku (New York) — Halifax (Canada)

Linja Gdynia—Ameryka

s/s Kościuszko — z Gdyni 25. 11.

Do Ameryki Południowej (South - America)

Polska Agencja Morska (PAM)

m/s Kronprincessan Margareta — z Gdyni 16. 12

Bergenske Baltic Transports Ltd.

s/s Mercator — z Gdyni 21. 11.

s/s Navigator — z Gdyni ca 25. 11.

s/s Bore VIII — z Gdyni ca 7. 12.

Gdynia — Cape Town, Algoa Bay, East London, Lorenzo Marques

m/s Hammaren — z Gdyni 26. 11.

Gdynia — Daleki Wschód (Far East)

Do Penang — Port Swettenham — Singapore — Hongkong — Sanghai — Kobe — Yokohama (Takao — Hankow — Tsingtau — Tientsin — Dairen)

Polska Agencja Morska (PAM)

s/s City of Wellington — z Gdyni 17. 11.

s/s Laomedon — z Gdyni 8. 12

Gdynia — Karachi, Bombay, Alleppey, Madras Calcutta, Rangoon

Bergenske Baltic Transports Ltd.

s/s Tijuca — z Gdyni 26. 11.

s/s Delhi — z Gdyni 17. 12.

Gdynia — Adelaida — Melbourne — Sydney — Newcastle — Brisbane

Polska Agencja Morska

ODJAZDY I PRZYJAZDY STATKÓW DO GDYNI I GDAŃSKA.

Homeward Sailings and Arrivals in Gdynia and Danzig — Schiffsankünfte in Gdynia und Danzig

(Zmiany zastrzeżone — Sailings subject to change without notice — Änderungen vorbehalten).

Nowy York (New York) — Philadelphia — Gdynia

American Scantic Line

Sailings from New York Odjazdy z Nowego Yorku	Philadelphia	Due to arrive at Gdynia Oczekiwane w Gdyni
s/s City of Fairbury — 5. 11.		s/s City of Fairbury — 17. 11.
s/s Minnequa — 15. 11.		s/s Minnequa — 29. 11.

Linja Gdynia—Ameryka (Polskie Transatlantyckie Tow. Okrętowe)

Sailings from New York Odjazdy z Nowego Yorku	Due to arrive at Gdynia Oczekiwane w Gdyni
s/s Kościuszko — 8. 11	s/s Kościuszko — 20. 11.

Halifax (Canada) — Gdynia

Linja Gdynia—Ameryka

Sailings from Halifax Odjazdy z Halifax'u	Due to arrive at Gdynia Oczekiwane w Gdyni
s/s Kościuszko — 10. 11.	s/s Kościuszko — 20. 11.

Tallinn — Kotka — Helsingfors — Gdynia — Gdańsk

„Żegluga Polska“ S. A.

	Sailings — daty odjazdów			
	Gdynia	Gdańsk	Tallinn	Helsingfors
	Wtorek	Sobota	środa	Sobota
s/s Śląsk	15. 11.	17. 11.	21. 11.	24. 11.
s/s Capela	20. 11.	24. 11.	28. 11.	1. 12.

Do Kotki zawijają tylko przy dostatecznym ładunku.

Hamburg — Gdynia Gdańsk (Danzig)

Ferdynand Prowe, Sp. z o. o.

s/s lub substytut	Sailings — odjazdy		
	Hamburg	Gdynia	Gdańsk
	środy i soboty	wtorki i soboty	wtorki i soboty
Kaete	14. 11.	17. 11.	20. 11.
Lothar	21. 11.	24. 11.	27. 11.
Gertrud	24. 11.	27. 11.	1. 12.

Żegluga Polska

s/s	Hamburg	Gdynia	Gdańsk
Tczew	17. 11.	20. 11.	24. 11.

Rotterdam — Gdynia — Gdańsk (Danzig)

„Żegluga Polska“ S. A.

Daty odjazdów — Sailings
z Rotterdamu s/s Cieszyn 24. 11. z Rotterdamu — s/s Chorzów 1. 12.

Ferdynand Prowe, Sp. z o. o.

Sailings — odjazdy

Statek lub substytut	Rotterdam	Gdynia	Gdańsk
	wtorki i soboty	poniedziałki i czwartki	środy i soboty
Butt	15. 11.	19. 11.	21. 11.
Oscar Fridrich	17. 11.	22. 11.	24. 11.
Andromeda	20. 11.	26. 11.	28. 11.
Condor	24. 11.	29. 11.	1. 12.

Antwerpja (Antwerp) — Gdynia — Gdańsk (Danzig)

„Żegluga Polska“ S. A.

Daty odjazdów — Sailings

s/s Irisen — z Antwerpji 17. 11.

s/s Cieszyn — z Antwerpji 21. 11.

s/s Irisen — z Antwerpji 1. 12.

Ferdynand Prowe, Sp. z o. o.

z Antwerpji — s/s Butt 10. 11. — w Gdyni 19. 11.

z Antwerpji — s/s Cendor 22. 11. — w Gdyni 29. 11.

Brema (Bremen) — Gdynia — Ryga — Gdańsk (Danzig)

Ferdynand Prowe, Sp. z o. o.

Daty odjazdów — Sailings

Statek lub substytut	Brema czwartki	Gdynia poniedziałki	Ryga środy	Gdańsk soboty
Minos	15. 11.	19. 11.	21. 11.	24. 11.
Niobe	22. 11.	26. 11.	28. 11.	1. 12.

Londyn (London) — Gdańsk (Danzig) — Gdynia

Polsko-Brytyjskie Tow. Okrętowe S. A.

(Polish British Steamship Co. Ltd.)

	Odjazd z Londynu (Sailing from London)	Przyjazd do Gdańska (Arrival in Danzig)	Przyjazd do Gdyni (Arrival in Gdynia)
s/s Lech	14. 11.	18. 11.	20. 11.

Polska Zjednoczona Korporacja Bałtycka

(Polish United Baltic Corporation)

	Odjazd z Londynu (Sailing from London)	Przyjazd do Gdańska (Arrival in Danzig)	Przyjazd do Gdyni (Arrival in Gdynia)
s/s Baltonia	21. 11.	25. 11.	27. 11.

Hull — Gdańsk (Danzig) — Gdynia

Polsko-Brytyjskie Tow. Okrętowe S. A.

(Polish British Steamship Co. Ltd.)

	Odjazd z Hull (Sailing from Hull)	Przyjazd do Gdańska (Arrival in Danzig)	Przyjazd do Gdyni (Arrival in Gdynia)
s/s Lwów	14. 11.	18. 11.	20. 11.
s/s Lublin	21. 11.	25. 11.	27. 11.

Porty Głufu — Gdynia**Gulf Ports (U. S. A. Cotton — and South Atlantic Ports) — Gdynia**

Bergenske Baltic Transports Ltd.

	Wychodzi			Przyjazd
	Tampico	New Orleans	Galveston/Houston	Gdańsk/Gdynia
m/s Tana				22. 11.
m/s Toledo		19. 10.	27. 10.	25. 11.
m/s Vasaholm		29. 10.	5. 11.	5. 12.
				20. 10.

Rio de Janeiro — Victoria — Santos — Gdynia/Gdańsk

Bergenske Baltic Transports Ltd.

Bezpośrednia okazja załadowania k a w y

	Termin wyjścia		Przyjazd	
	Santos	Gdynia	Gdańsk	
s/s Orient	9. 10.	12. 11.	15. 11.	
s/s Heracles	8. 11.	10. 12.	14. 12.	

Lewant — Gdynia — Gdańsk

Polska — Lewant, Agencja Okrętowa S. z o. o.

m/s	Pireus	Istanbul	Izmir	Termin wyjścia			Przypuszczalny termin nadejścia Gdynia-Gdańsk
				Beyrouth	Aleksandryja	Jaffa Haiffa	
Gotland		17. 10.	5. 11.		25. 10.	28. 10.	25. 11.
Smaland		7. 11.		11. 11.	8. 11.	10. 11.	4. 12.

Z Casablanca oraz innych zachodnio-marokańskich portów

Bergenske Baltic Transports Ltd.

s/s August Schultze — wychodzi z Casablanca 20. 11. — oczekiwany w Gdyni 15. 12.